VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 10 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, helmik. 3 p. — Tuesday, Feb. 3, 1970

Nixonin suunnitelma huolestuttaa

Torjuntaohjussuunnitelma nopeistuttaa toista ydinaseen räjäytystä Amchitkassa; USAn budjetti ylittää $200 miljard.

Washington. — Safeguard-nimellä tunnettavan Yhdysvaltain torjuntaohjusjärjestelmän laajentaminen, mikä asiantuntijain mukaan tulee voimistuttamaan kansainvälistä varustelukilpailua, johtaa myös siihen, että maanjäristykselle alttiilla Amchitka-saarilla suoritetaan pian Yhdysvaltain toimesta toinen ja edellistä suurempi ydinaseräjäytys.

Amchitka on määritelty yhdysvaltalaisen Safeguard-ydinaseiden kokeilupaikaksi ja uuden kokeen arvellaan kuuluvan 3 megatonnin luokkaan mikä vastaa 3,000,000 tonnia TNTtä.

Viime lokakuussa siellä suoritettiin 1.2 megatonnin voimainen ydinaseen räjäytys minkä pelättiin aiheuttavan maanjäristyksen tai suuren hyökyaallon. Niin ei silloin tapahtunut. Canadan toimesta ilmoitettiin kuitenkin silloin virallisesti Washingtonille, että jos Amchitkan ydinasekoe aiheuttaa joko maanjäristyksen tai nostattaa tuhoisan hyökyaallon, Canada tulee silloin vaatimaan täyden korvauksen Yhdysvalloilta.

Maanantaina USAn kongressille esittämänsä talousvuoden 1971 budjetin yhteydessä presidentti Richard Nixon anoo lisää varoja sen hyväksi, että Amchitkassa voidaan suorittaa entistä suurempi ydinaseen maanalainen räjäytys.

Budjetissa pyydetään $1.5 miljardin suuruista rahasummaa torjuntaohjusjärjestelmän (Safeguard) edelleen rakentamiseksi. Viime viikolla tähän tarkoitukseen myönnettiin äänin 51—49 kaksi kuukautta kestäneen kiivaan väittelyn jälkeen $750 miljoonaa.

Torjuntaohjusjärjestelmän arvioksi on hallituksen toimesta sanottu $11 miljardia, mutta esimerkiksi senaattori Mike Mansfield on arvioinut että se tulee maksamaan lähes $50 miljardia.

PÄÄMINISTERI TRUDEAU SOUTAA, ULKOMINISTERI SHARP HUOPAA

Ottawa. — Pääministeri Pierre Trudeau esitti maanantai-iltana canadalaisten yleisen huolestuneisuuden siitä kun USAn hallitus on päättänyt laajentaa Safeguard-nimistä torjuntaohjusjärjestelmäänsä.

Hän sanoi alahuoneen istunnossa, että Canadan asenne, minkä perusteella pyritään diplomaattisiin yhteyksiin Kiinan kanssa, on parempi kuin mikään muu länsimainen ohjelma.

"Meidän asenteemme Kiinan Kansantasavaltaa kohtaan ja Tukholmassa käytävät neuvottelut, edustavat varmasti pitkän päälle parempaa menetelmää maailman suojaamiseksi sotaa vastaan kuin varustelukilpailun jatkaminen", hän sanoi.

Ulkoasiainministeri Mitchell Sharp sanoi kuitenkin, että pääministeri Trudeaun lausunnon tarkoituksena ei ole tuomita USAn presidentti Nixonin ehdotusta torjuntaohjusjärjestelmän laajentamiseksi. "Se (pääministerin lausunto) on mieluimminkin voimakas oman ohjelmamme korotus."

MIHIN SE VIE — MANSFIELD

Washington. — Senaattori Mike Mansfield arvosteli maanantaina hyvin terävästi sitä kun presidentti Nixon aikoo laajentaa torjuntaohjusjärjestelmää, mikä voi tulla lopulta maksamaan $50 miljardia.

"Mihin se tulee päättymään?" hän kysyi. "Mitä tulee tapahtumaan kansalle?"

Senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja J. William Fulbright sanoi mr Nixonin päätöstä "suureksi virheeksi".

BUDJETTI YLITTÄÄ $200 MILJARDIA

Washington. — Presidentti Richard Nixon esitti maanantaina USAn ennätyssuuren — $200,800,000 — budjetin talousvuodelle 1971. Tämä oli USAn ensimmäinen $200 miljardia ylittänyt budjetti. Siihen sisältyy pieni $1.3 miljardin ylijäämä.

Budjetin ylijäämä perustuu pieneen varustelumenojen sekä ulkomaisen avustuksen ja ns. alhaiseen prioriteettiluokan kotimaisten tarpeiden vähennykseen. Toisaalta budjettiin sisältyy lisäyksiä sellaisiin kotimaisiin ohjelmiin kuin sosiaalihuollon sekä rikollisuuden ja saastutuksen vastustaminen.

Budjettipuheensa yhteydessä presidentti Nixon sanoi, että tämä "inflaatiovastainen budjetti" aloittaa "kansallisten prioriteettiemme tarpeellisen uudelleen järjestelyn".

Puolustuslaitoksen käyttöön tässä budjetissa varataan 37 pros. menoista, samalla ns. inhimillisten resurssien hyväksi, sisältyen siihen opetus, terveydenhoito, miesvoima ja tulojen ylläpito, menee 41 pros. budjetin menoista.

Presidentti Nixon sanoi, että tämän budjetin perusteella USA "voi huolehtia kansainvälisistä vastuunalaisuuksistaan pyrkimällä kunnialliseen rauhaan Vietnamissa, ylläpitämällä riittävä asevoimia pidättääkseen mahdollisia hyökkääjiä ja tutkiessaan Neuvostoliiton kanssa strategisten aseiden rajoitusmahdollisuuksia . . ."

Hän sanoi hallituksen ryhtyvän "huomattaviin ponnisteluihin ympäristömme laadullisen parantamisen hyväksi toimimalla ilman ja vesistöjen saastutusta vastaan . . . ja kehittämällä parempaa ymmärrystä ympäristöstämme ja ihmisen vaikutuksesta siihen."

Valtion menojen maksamiseksi presidentti tiedoitti tavara- ja tuloverojen — $1,200,000,000 suuruisen summan — keräämisen nopeuttamisesta. Samalla kertaa hän suositteli eräitä muitakin tulojen lisäämismenetelmiä, jotka tulevat kohtaamaan melkoista vastustusta kongressissa.

Viimeksimainittuihin sisältyy erinäiset käyttömaksut, korkeammat postimaksut hallituksen $750,000,000 arvoisten tavaravarastojen käyttö puolustusmenojen hyväksi ja Alaskan rautatien myynti $100,000,000 hinnalla.

Samalla kertaa mr Nixon tiedoitti hallituksen kulujen nousseen siinä määrin, että ensi heinäkuuksi suunniteltu $5.9 miljardin ylijäämä supistuu $1.5 miljardiksi — hallitusmenojen ollessa kaikkiaan $197 miljardia.

Puolustuslaitokselle varataan budjetissa $73,000,000,000 — eli $5 miljardia vähemmän kuin kesäkuussa päättyvän tilivuoden aikana. Alhaiseen prioriteettiluokkaan kuuluvista kotimaisista menoista vähennetään $2 miljardia ja avaruusohjelmasta $3.4 miljardia nyt kulumassa olevan tilivuoden menoihin verraten.

Syytteitä katolisen kirkon lähetystyön miehille Nigeriassa

Lagos. — Kaksikymmentä Biafrassa toiminutta roomalaiskatolista lähetystyöntekijää on tuomittu vankeuteen ja toinen kymmenhenkinen ryhmä on saanut sakko- ja karkoitustuomion, kerrottiin diplomaattilähteistä torstaina.

Näiden lähetystyön tekijäin joukossa on 32 pappia ja nunnaa, joista 25 irlantilaisia, 6 brittiläisiä ja 1 amerikkalainen. Heidän sanotaan olleen Port Harcourtissa kotiarestissa Nigerian sisällissodan päättymisestä alkaen. Kaksi näistä 32:sta on vapautettu.

Vankilatuomiot ovat 6 kuukautta kestäviä, mutta Lagosissa olevat roomalaiskatolisen kirkon tarkkailijat arvelevat, että heidät vapautetaan ja karkoitetaan palveltuaan tuomiosta viikon päivät.

Irlannin suurlähettiläs Paul Keating sanoi, että näitä lähetystyön tekijöitä syytetään laittomasta tulosta Nigeriaan ja siitä, että he ovat työskennelleet siellä ilman siirtolaisministeriön lupaa.

Hallitus ei ole antanut mitään virallisia tietoja näistä tuomioista.

Ne kaksi lähetystyön tekijää, jotka nyt vapautettiin, oli tullut Nigeriaan ennen kuin Biafran kapinajohtajat antoivat "itsenäisyysjulistuksensa". Lopuille näistä lähetystyön tekijöistä siis 30:lle, joista 5 nunnia — annettiin sakkotuomiot jotka vaihtelevat $45.00 ja $130.00 välillä. Irlannista saatujen tietojen mukaan Nigeriassa on tuomittu 25 irlantilaista lähetystyön tekijää laittomasta maahan tulosta ja 17 heistä on saanut kuuden kuukauden vankeustuomion.

Pres. Nixon vaatii lisää varoja torjuntaohjusverkoston hyväksi

Eittosi vähän aikaisemman sosiaalimäärärahoja koskevan lain "inflaation vastustamisen" nimissä Yhdysvalloissa

PRES. RICHARD NIXON

Washington. — Presidentti Richard Nixon sanoi pertantai-iltana, että hän tulee pyytämään kongressilta lisää varoja kiihkeän väittelyn kohteena olevan "Safeguard"-nimellä tunnettavan torjunta-ohjus järjestelmän laajentamiseksi.

Hän sanoi televisoidussa haastattelutilaisuudessa, että tämä varustelukilpailua kiihdyttävä päätös tehtiin Kansallisen turvallisuusneuvoston kokouksessa edellisellä viikolla, ja että puolustusministeri Melvin Laird antaa 30 päivän kuluessa yksityiskohtaisemmat tiedot tästä suunnitelmasta.

Torjuntaohjusjärjestelmän ensimmäiseen vaiheeseen sisältyi Canadassakin suurta huolestuneisuutta aiheuttaen se, että torjuntaohjuksia sijoitetaan kahteen mannertenvälisten Minutemen tukiasemaan Canadan rajan lähettyville Dakotan ja Montanan osavaltioon.

Presidentti Nixon sanoi uskovansa, että nyt lähestyy nopeasti aika, jolloin liittovaltion reservilautakunnan on helpotettava rahaohjelmia talouslaman välttämiseksi.

Vastaten hänelle esitettyyn kysymykseen $11 miljardia maksavasta torjuntaohjus-järjestelmästä, presidentti Nixon sanoi: "Minä olen päättänyt ryhtyä toteuttamaan tämän suunnitelman ensimmäistä ja toista vaihetta . . . Se antaa Yhdysvalloille uskottavan ulkopolitiikan alueella, missä sitä ei muuten olisi . .. sellaisen puolustuksen, ettei ydinase-kiristystä voida harjoittaa Yhdysvaltoja vastaan."

SOSIAALIMÄÄRÄRAHAT EITOTTIIN "INFLAATION VASTUSTAMISEN" NIMISSÄ

Washington. — Presidentti Nixon käytti viikko sitten maanantaina ensimmäisen kerran presidenttikautensa aikana veto-oikeuttaan kieltäytyessään hyväksymästä opetuslaitosta ja sosiaalihuoltoa koskevaa lakiehdotusta.

Hän sanoi pyrkivänsä estämään noin $20 miljardin määrärahan voimaantulon, jotta hallituksen inflaation vastainen taistelu ei joutuisi uhanalaiseksi.

"Jos haluamme pysäyttää elinkustannusten nousun, meidän on rajoitettava liittohallituksen menoja", sanoi presidentti Nixon silloin.

Ontariolaisille lisää "rauhoitusaikaa":

ERILLINEN TULOVERO SIIRTYY YLI V. 1971

Toronto. — Pääministeri John Robarts sanoi torstaina, että maakunnallisen tuloveron täytäntöönpanoa ei voida käytännönsyistä toteuttaa vuonna 1971, kuten verotusasioista viime vuonna julkaistussa Ontarion valkoisessa kirjassa suositellaan.

"Minä uskon, että ei", sanoi pääministeri Robarts kun eräs kirjeenvaihtaja tiedusteli tämän suunnitelman käytäntöönpanon mahdollisuuksia v. 1971. "Toisaalla sen (maakunnan erillisen tuloveron) suhteelliset etuisuudet ja epäedut, ovat vielä olemassa", hän selitti.

Pääministeri antoi nämä lausuntonsa sanomalehdistön haastattelutilaisuudessa palattuaan 19-päiväiseltä liikeasia-loma-matkalta Japanista, Hongkongista ja Hawaijista.

Mr Robarts kiisti väitöksen, jonka mukaan hallitus olisi sanonut, että maakunnallinen tulovero (liittovaltion tuloveron lisäksi) tulisi voimaan v. 1971 — ja hän väitti sitä vastaan kun eräs sanomalehtimies sanoi, että valkoisessa kirjassa annettiin selvä lausunto asiasta.

"En usko sen olleen niin kategorisen," sanoi pääministeri. "Minä epäilen, että olisimme esittäneet asian niin kategorisesti."

Ontarion raha-asiain ministeri Charles MacNaughtonin viime maaliskuussa lainlaatijakunnalle esittämässä valkoisessa kirjassa sanotaan toisella sivulla:

"Ontarion hallitus aikoo järjestää oman tuloverojärjestelmänsä seuraavan kahden vuoden kuluessa. Tämä siirto itsenäiseen tuloverojärjestelmään on tarpeellinen maakunnan integriteetin (koskemattomuuden) säilyttämiseksi ja tarkoituksenmukaisen verotusuudistuksen saavuttamiseksi Ontariossa."

Tämän jälkeen valkoisessa kirjassa sanotaan, että Ontario aikoo järjestää oman pääoman kasvun (kiinteimistöjen, osakkeiden jms. arvojen noususta saatavan tulon) verotusjärjestelmän samassa yhteydessa kun annetaan tieto maakunnallisen tuloveron käytäntöönottamisesta.

Pääministeri Robarts myönsi torstaina, että Ontarion valkoisessa kirjassa on maininta pääoman kasvun verotussuunnitelmasta, mutta kaikki riippuu tältä kohdin nyt siitä, mitä liittohallitus tekee valkoisessa kirjassaan mainitun samanlaisen verotussuunnitelman toteuttamiseksi.

8 torontolaista joutui kiinni

Quebec City. — Quebecin maakuntapoliisit saivat viikon vaihteessa estetyksi Toronto-Dominion-pankin ryöstöyrityksen, mihin sanotaan osallistuneen 8 kansainvälisesti tunnettua torontolais-rikollista.

Van Houte sanoi ko. miesten maineen johtaneen heidän epäonnistumiseensa. Nämä miehet — he ovat kaikki nelissäkymmenissä — olivat poliisin varjostettavana siitä lähtien kun he Torontosta tulivat.

Poliisien tarkkailun sanotaan olleen niin tehokasta, että he voivat filmata miehet heidän yrittäessään murtautua kassaholviin puolisen aikana. Kassaholvissa oli silloin poliisitarkastaja Van Houten kertoman mukaan $1.3 miljoonaa.

Japanin lumimyrskyssä kuoli 15 ihmistä

Tokio. — Japanin pohjoisosassa viikonvaihteessa riehunut lumimyrsky surmasi 15 ihmistä. Lisäksi on 13 ihmistä kateissa, selittävät poliisiviranomaiset.

Noin 50 ihmistä loukkaantui ja yli 1,000 asuin- ja muuta rakennusta sortui tai vaurioitui.

SANOO E-KOREALAISTEN TAPPANEEN SIVIILEJÄ

Vietkongin yksiköt tulittivat viikon vaihteessa amerikkalaisten tukipaikkoja

Saigon. — Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen asevoimat ampuivat viikonvaihteen aikana yli 50 rakettia ja kranaattia aiheuttaen eri puolilla Etelä-Vietnamia raskaita miesmenetyksiä yhdysvaltalaisille.

Toinen puoli näistä operatioista amerikkalaisia tungettelijoita vastaan suoritettiin keski-ylänköalueella ja alankoseudulla Danangin eteläpuolella.

Yhdysvaltain asevoimien päällystön antamien tietojen mukaan näissä taisteluissa kaatui 11 amerikkalaista ja haavoittui 81. Rintamatiedoissa sanottiin myös, että Saigonin asevoimista kaatui 5 ja haavoittui 57.

Tämä oli amerikkalaispiirien selostuksen mukaan kovin raketti- ja kranaattitulitus 2 viikon aikana. Se tapahtui neljä päivää ennen Tet-juhlan alkamista minkä kunniaksi Vietkong on yksipuolisesti luvannut järjestää nelipäiväisen taistelutauon, mikäli niitä vastaan ei hyökätä.

ETELÄ-KOREALAISET "KUNNOSTAUTUNEET"

Hanoi. — Viranomaisten täällä antamien tietojen mukaan amerikkalaisten avuksi Vietnamiin tuotetut etelä-korealaiset sotilaat hyökkäsivät viime keväänä erääseen kylään ja tappoivat siellä 3 siviiliä, mukaanlukien 2 naista. Tämän väitetään tapahtuneen "suuttumuksen johdosta" siitä kun kaksi maamiinaa oli aiemmin surmannut 6 etelä-korealaista ja amerikkalaista sotilasta.

Seitsemän viikkoa tätä ennen, selittivät viranomaiset täällä viikonvaihteessa, Etelä-Korean meri jalkaväen miehet jättivät huomioonottamatta Saigonin asevoimien erään upseerin varoituksen ja kohdistivat kranaatti- ja tankki-tykkitulituksen erästä kylää kohti, missä epäiltiin piileskelevän vietkongin sissejä. Siinä yhteydessä kerrotaan surmatun 3 siviiliä ja 5 Vietkong-sissiksi sanottua.

Suuttuneena etelä-korealaisten edelläkerrotuista ja muista edesottamisista, eversti Ie Tri Tinin sanotaan varoittaneen etelä-korealaisten komentajaa, kenraali Lee Dung Ho:ta, että jos hänen miehensä eivät muuta taktiikkaansa, hän antaa vietnamilaissotilaille määräyksen avata tulituksen etelä-korealaisia vastaan.

Pariisin rauhanneuvotteluissa on Väliaikaisen vallankumoushallituksen toimesta esitetty useita syytöksiä e-korealaisten suorittamista julmuuksista Etelä-Vietnamissa.

Äskettäin esitetyn syytöksen mukaan Yhdysvaltain johdossa olevat etelä-korealaiset asevoimat tappoivat viime marraskuussa 700 siviiliä Danangin eteläpuolella.

Enemmän ääniä kuin äänestäjiä

Corte, Korsika. — Korsikan vaalien kirjava historia nousi huippuunsa maanantaina kun virkailijat ilmoittivat, että 9,647 ääntä oli hyväksytty kunnallisvaaleissa missä oli ainoastaan 4,303 henkilöä äänestyslistalla.

NDPn johto keskustelee ohjelmakiistan ongelmista

Quebecin asenne ennallaan — liittovaltion apua kunnille koulukustannusten maksuun

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen kansallinen neuvosto muodosti viikon vaihteessa 11-miehisen komitean, jonka tehtävänä on laatia talouspoliittinen ohjelmaluonnos kiistanalaisiksi kehittyneistä asioista.

Komitean jäsenyyteen tuli vastakkaisten napojen näkyvimmät edustajat ja heidän kannattajansa: nykyistä puoluelinjaa edustava apulaisjohtaja David Lewis ja uudistuslinjalla oleva professori Melville Watkins.

Kysymyksen ytimenä on se, miten Canada saisi talouselämänsä takaisin omaan kontrolliinsa ja estetyksi talouselämän luisumisen entistä enemmän yhdysvaltalaispiirien käsiin, mistä asiasta syntyi veden jako viime lokakuussa Winnipegissa pidetyssä edustajakokouksessa.

Prof. Watkinsin nimelle omistetussa manifestissa suositeltiin silloin laajakantoista suurteollisuuksien kansallistamista siinä mielessä, että saataisiin maan talouselämä uudelleen canadalaiseen kontrolliin.

Mr. Lewis kannattajineen myönsi, että maan taloudellinen itsenäisyys on tärkeä seikka, mutta hän suositteli tilanteen korjaamiseksi verokiihoittimia, ulkomaista sijoitusta kontrolloivia lakeja jne

Mr. Lewisin, eli puoluejohdon kanta sai edustajilta kahden kolmannen osan kannatuksen. Watkinsin manifestin puolesta äänesti yksi kolmannes. Nyt muodostetun komitean tehtävänä on käsitellä näitä erimielisyyksiä ja esittää taloudellinen ohjelmaluonnos Ottawassa huhtikuussa 1971

(Jatkuu sivulla 4)

Nuhteli hollantilaispappeja

Vatikaani. — Nuhdellen ankarasti Hollannin roomalaiskatolisia pappeja siitä ,kun he vaativat pappien celibaatti- (naimattomuus-) vaatimuksen lopettamista, paavi julisti sunnuntaina, että celibaatiasta ei voida keskustellakaan, puhumattakaan siitä luopumisesta.

Ottawa. — 11,669 -miehinen RCMP, mukaanlukien siviilihenkilökunta, tulee maksamaan $113,576,995 talousvuonna 1969—70, sanoi liittovaltion prokuraattori George McIlraith kirjeellisesti alahuoneen istunnossa maanantaina.

QUE. SUUNNITELLAAN ARPAJAISTEN PITOA

Kuukausittain arvotaan $250,000 — lisäksi suunnitellaan suuria veikkaus-arpajaisia

Montreal. — Quebecin maakuntahallitus ryhtyy tästä (helmi-) kuusta alkaen suuressa mittakaavassa arpajaisten järjestämiseen. Tarkoitus on siten hankkia vuosittain $18 miljoonaa lisätuloa ilman varsinaista verotusta.

Quebecin arpajais-kilpa-ajo-yhtiön (Quebec Lotteries and Racing Corporation) presidentiksi äskettäin nimitetty Maurice Custeau sanoi lehdistön haastattelutilaisuudessa perjantaina, että mainitun laitoksen toimesta järjestetään kerran kuukaudessa arpajaiset, joissa annetaan kaikkiaan 160 voittoa, yhteensä $250,000.

Nämä arpajaiset tullaan tuntemaan "Loto-Quebec" nimellä. Arpajaisiin osallistujan ei tarvitse muuta kuin lähettää $2.00 (tai useita kaksia dollareita) nimensä ja osoitteensa yhteydessä osoitteella Post Office Box 9999, Montreal, Que,. Ensimmäisen kuukauden arpajaisiin osallistumismaksuja otetaan vastaan helmikuun loppuun asti ja varsinainen arpajaistilaisuus on maaliskuun 14 pnä.

Päävoittona tulee olemaan $125,000. Sen lisäksi tulee yksi $50,000 voitto ja yksi $25,000 voitto. Kaksi osanottajaa saa $5,000 voiton, viisi $1,000 voiton, 50 saa $500 ja sata henkilöä $100.

Mitään kysymysten vastausvaatimuksia ei ole, eikä henkilön tarvitse olla itse arpomispaikalla.

Näiden kuukausittaisten arpajaisten lisäksi mr Custeau suunnittelee Irish Sweepstaken malliin neljästi vuodessa järjestettäviä veikkausarpajaisia ja ehkä myös pelikasinojen avaamista.

Neljästi vuodessa suoritettavat veikkausarpajaiset järjestetään Quebec Derby-ajojen; Lake St. John maratooniuinnin; Tour du Quebec pyöräilykilpailujen ja myöhemmin määriteltävän neljännen urheilutilaisuuden, yhteydessä.

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Lontoo. — *Maailmankuulu rauhanasian puolustaja, Nobelin palkinnon saanut etevä tiedemies lordi Bertrand Russell, jota toisinaan sanottiin Britannian kansan omaksitunnoksi, kuoli eilen 95 vuoden ikäisenä. Hän oli sodan vastustamisen johdosta maansa vankilassa ensimmäisen maailmansodan aikana. Lordi Russell osallistui toisen maailmansodan jälkeen kansainvälisen rauhanliikkeen perustamiseen ja sen toiminnan johtamiseen. Hän oli elinikänsä Britannian työväenpuolueen jäsenenä mutta repi jäsenkorttinsa kun työväenpuolueen hallitus ryhtyi tukemaan Yhdysvaltain hyökkäyssotaa Vietnamin kansaa vastaan. Lordi Russellin johdolla järjestettiin myös suurta huomiota kautta maailman osakseen saanut epävirallinen sotarikosoikeus minkä istunnoissa paljastettiin yhdysvaltalaisten tuomittavia toimenpiteitä Vietnamissa.*

Buenos Aires, Argentiina. — *Poliisiviranomaisten antamien tietojen mukaan sunnuntai-iltana, noin 25 mailin päässä Buenos Airesista tapahtuneessa junaonnettomuudessa kuoli 150 ihmistä ja loukkaantui 250. Osa tapaturman uhreista on niin pahoin silpoutuneita ettei varmaa tietoa saada ehkä koskaan kuolleitten lukumäärästä. Onnettomuus tapahtui siten, että maan läpi kulkeva pikajuna törmäsi pysähdyksissä olleeseen paikallisjunaan. Poliisit ovat tapahtuman johdosta pidättäneet erään rautatietyöläisen, merkinnäyttäjän, mutta häntä vastaan ei ole nostettu mitään syytöstä.*

Lontoo. *Britannian puolustusministeriö on järjestänyt tutkimuksen syytöksistä, että brittiläissotilaat tappoivat 22 vuotta sitten Malaijissa 25 "kommunisti-terroristiksi" sanottua ihmistä. Tällaisen syytöksen esitti viikonvaihteessa eräs brittiläinen sunnuntailehti.*

ARPAJAISLUPIEN ANTAMISOIKEUDET KUNNILLE

Toronto. — Ontarion kunnallishallinnot tulevat saamaan valtuudet bingo- ja arpajaislupien myöntämiseksi edellyttäen, että niiden voitot eivät ole $3,500 suurempia, ja myös myyjäisten (bazaar) lupien antamiseksi, mikäli myytävä tavarahinta ei ylitä $100.00, sanoi Ontarion maakuntahallituksen kauppa-asiain ministeri Leslie Rowntree viime torstaina.

Maakuntahallituksen aikaisemmin samana päivänä hyväksymien sääntöjen mukaan kaikille arpajaisille (lottery) missä on yli $3,500 arvoisia voittoja, on hankittava järjestämislupa maakuntahallituksen finanssi- ja kauppa-asiain ministeriöltä (Financial and Commersicial Affairs Department) ja ehtona on tällöin myös, että kunta, missä tällaiset arpajaiset järjestetään, on antanut etukäteen (ennen kuin pyyntö esitetään maakuntahallitukselle) hyväksymisensä niille.

Hallitus päätti myös, selitti mr Rowntree, että kunnille tullaan myöntämään lupia arpajaisten (lotteries) järjestämiseksi hyväntekeväisyystarkoituksessa.

Hän sanoi, että kunnallishallinnot voivat tämän päätöksen perusteella järjestää arpajaisia varojen hankkimiseksi sairaalan, kunnallistalojen ja hallien(arenan) hyväksi.

Vuoden alussa voimaanastuneissa rikoslain muutoksissa ei ole mitään määritelmää kunnallisten arpajaisten järjestämisoikeudesta. Mr Rowntree selitti kuitenkin, että maakuntahallitus pitää tässä yhteydessä kunnallishallintoja hyväntekeväisyysjärjestöinä rikoslain määritelmien puitteissa, niiden tavoitellessa varoja kunnallisiin laitoksiin.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä että kunnallishallintojen ei tarvitse arpajaisia suunnitellessaan muodostaa erikois-elimiä, kuten esimerkiksi sairaalalautakuntia, joiden nimiin arpajaislupia pyydettäisiin.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1072
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Nigerian tilanteesta

Sanomalehtien palstoilla sekä television ruuduilla ja radiossa jatkuu edelleen kiihkeä väittely Nigerian tilanteesta. Merkillepantavaa myös on, että ne piirit, jotka ovat vaijti kuin hauta Vietnamin sodasta ja Yhdysvaltain imperialismin verisistä rikoksista siellä, sanovat viettävänsä unettomia öitä nigerialaisten ja erikoisesti ibo-heimon jäsenten kärsimysten vuoksi.

Totta on että enää ei puhuta Nigerian keskushallituksen sotilaiden "vainoista" ja kansantuhosta sekä miljoonista kuolemaisillaan olevista "pakolaisista". Mutta sitä painokkaammin korostetaan tietoja, joiden mukaan on todettu esim. joitakin raiskaus- ja ryöstötapauksia.

Ryöstöt ja varsinkin raiskaukset ovat hirveitä rikoksia, joita ei voida puolustaa missään olosuhteissa. Mutta sellaista tapahtuu "paremmissakin piireissä". Esimerkiksi täällä Sudburyssa kaappasi äskettäin 4 mieheksi sanottua oloa kadulta yksinäisen naisen ja tekivät poliisin kertoman mukaan avuttomaan asemaan joutuneelle naiselle väkivaltaa useita kertoja. Meillä on täällä Sudburyssa ollut pankkiryöstöjä, murtovarkauksia ja keskellä päivää kadulla suoritettuja vanhojen ihmisten pieksemisiä ja ryöstöjä. Mutta jos joku esittää ne "tyypillisinä esimerkkeinä sudburylaisesta elämästä", kuten nyt menetellään Nigerian tapauksista puhuttaessa samanlaisten esimerkkien valossa, niin silloin ollaan varmasti auttamattomasti hakoteillä.

Hakoteillä ovat joko tietäen tai tietämättään — useimmiten ilmeisesti tietäen — ne poliittiset puhemiehet — eräät NDP:n johtomiehet valitettavasti mukaanluettuina — jotka pitävät ikäänkuin itsestään asiaan kuuluvana, että Yhdysvallat käy apureineen hyökkäyssotaa Vietnamissa, mutta ovat kuolemaansa asti huolestuneita Nigerian kansalaisten kohtaloista.

* * *

Arvovaltaiset, puolueettomat tutkimuskomissionit, sellaiset asiantuntijayksilöt kuin canadalainen prikaatinkenraali J. A. Hamilton ja monet muut, ovat todenneet, että Itä-Nigeriassa (Biafrassa) ei tapahdu kansanmurhaa. Saman totesi myös YK:n pääsihteeri U Thant ja hänen Nigeriassa oleva avustajansa.

Samoin on todettu, että kansan ravitsemustila ei ole läheskään niin katastrofaalinen, kuin on varsinkin eräitten kirkollisten piirien toimesta täällä väitetty, ja että elintarvellisuushuolto toimii olosuhteisiin katsoen hyvin. On myös todettu, että entisen Biafran armeijan upseerit ja muut virkailijat saavat ainakin osittain pitää entiset asemansa ja toimensa. Vaikka sota on aiheuttanut paljon puutetta, kurjuutta ja kärsimystä, niin selvää on, että osa canadalaisista on tietoisesti harhautettu Nigerian "kauhukuvauksilla".

* * *

Nigeriassa on runsaasti maaperärikkauksia. Kymmenkunta vuotta sitten siellä alettiin porata öljyä, mustaa kultaa, joka silloin, kun sitä löytyy niin runsaasti kuin Nigeriassa on tapahtunut, panee liikkeelle paljon mahtavampia voimia, mitä keltainen suurimpien kultakuumeiden aikana on saanut aikaan. Kaikkialla maapallollamme, missä öljyä esiintyy runsaasti, syttyy myös sotia, vallankumouksia ja konflikteja, joiden taakana ovat imperialistiset vallat. Ei ole epäilystäkään siitä, ettei öljy olisi näytellyt perin suurta osaa myös Nigerian sisällissodassa. Toronto Daily Starin kirjeenvaihtaja Robert Reguly esitti (tosin asettaen Nigerian ja Biafran samaan asemaan) tammikuun 27 pnä tästä asiasta seuraavanlaisia toteamuksia:

"Suunnattoman suurten öljyrikkauden mahdollisuuksien vuoksi niin Nigeria kuin kukistunut Biafrakin, löysi helposti ulkomaalaisia ystäviä . . . Jotkut tarkkailijat ovat sitä mieltä, että öljy-oikeuksien saannin toivossa Ranska — joka tuli mitei kokonaan sivuutetuksi länsi-Afrikan öljyresursseista — vei Biafran puolella samanlaista osaa (kuin Britannia keskushallituksen puolesta — V) . . . Kukaan ei voi varmuudella sanoa paljonko Ranska antoi (sekä Etelä-Afrikka, Rhodesia ja Portugali, joilla oli omat syynsä haluta pitää Nigeria heikkona eikä voimakkaana) rahaa Biafralle ja eversti Obumegwu Ojukwulle." Mr Reguly olisi ilmeisesti voinut, jos hän olisi sitä halunnut, huomioida myös sen osuuden, mitä eräät tämän mantereen öljypiirit Biafran "avustamisessa" veivät.

Siellä oli todella mukana niin mahtavat voimat ja niin suuret taloudelliset voimavarat, että niillä on omat keinonsa vaikuttaa myös ihmisten yleiseen mielipiteeseen eri puolilla maailmaa.

Paikallisia konfliktien aiheita kyllä aina löytyy niin Nigeriasta kuin muualtakin, mutta niitä voidaan myös tehdä, järjestää ja kärjistää varsinkin sellaisissa nuorissa ja suhteellisesti kehittymättömissä olosuhteissa kuin Afrikan maissa.

* * *

Nigerian sisällissota on päättynyt ja kuten sanottu sodat, varsinkin sisällissodat, kuten varsinkin vanhemmat suomalaiset hyvin tietävät omien katkerien kokemustensa perusteella, aiheuttavat suuria kärsimyksiä köyhemmälle väestöosalle. Mutta selvää on kuitenkin se, että Nigerian kärsimykset on suuresti liioiteltu täällä kuten monessa muussakin maassa. Tosiasia tuntuu siltä, kuin "avustajat" olisivat pitäneet ja pitäisivät vieläkin sodan loppumista suurena onnettomuutena. Itä Nigerian eli Biafran pakolaisten kärsimysten kohdkohdaksi tuli näiden piirien selitysten mukaan tämän onnettoman sodan loppuminen eikä itse sota!

Tosiasia kuitenkin on, että sodan päättyminen lopetti ihmisten, omaisuuksien, asuntojen ja ruokatavarain tuhoamisen ja antoi mahdollisuuden rakentavalle toiminnalle inhimillisten kärsimysten lieventämiselle, nälkiintymisen lopettamiselle ja paremman elämän aikuun saamiselle.

Ilman muuta on selvää, että sisällisodan runtelema Nigeria tarvitsee omien ponnistelujensa lisäksi ja tueksi myös ulkomaalaista apua, mitä annetaan vilpittömässä mielessä ja ilman mitään poliittisia sivupyyteitä.

Kaikki käytettävissäolevat tosiasiat viittaavat myös siihen, että Nigerian keskushallitus pyrkii luomaan otolliset olosuhteet maan yhtenäisyydelle ja kehittymiselle sekä ennenkaikkea sisällissodan aiheuttamien vaikeiden haavojen arpeutumiselle ja parantamiselle.

On hyvä, että Canadasta on lähetetty sairaala-, lääke- ja muuta apua Nigerian tarvitsevien avuksi. Annettakoon tätä apua niin avokätisesti ja nopeasti kuin se on meille kansakuntana mahdollista — mutta se on annettava, kuten liittohallituksen edusttajat ovat tässä yhteydessä sodan päättymisen jälkeen aivan oikein selittäneete, yhteistoiminnassa Nigerian keskushallituksen kanssa ja vain sen kautta.

Kokonaan tuomittavia ovat sen sijaan "avustuksen" puuhaajat, jotka vieläkin yrittävät sekaantua Nigerian sisäisiin asioihin puhumalla "avustuksensa" läehttämisestä välittömästi Itä-Nigeriaan (entiseen Biafraan) huolimatta siitä mitä Nigerian hallitus asiasta sanoo.

MITÄ SOTA MAKSAA?

Viimeisen kahden maailmansodan aikana surmattiin 60 miljoonaa ihmistä ja 110 miljoonaa haavoittui ja jäi invalideiksi. Miljoonittain ihmisiä kuoli sotien aikaansaamien tautiepidemien johdosta.

Fasistisen komennon alla suljettiin keskitysleireille 26 miljoonaa ihmistä, joista 11 miljoonaa murhattiin kaasukammioissa, hirttämällä ja ampumalla tai muulla raakamaisella tavalla.

Sodista johtuneiden taloudellisten kriisien vuoksi menetettiin tuhoutuneina ja tuottamattomina yli miljoonan dollarin arvosta materiaalisia arvoja ja miljoonat ihmiset joutuivat nälän, tautien ja köyhyyden uhreiksi.

Sodat ovat muuttuneet raaemmiksi imperialismisella aikakaudella:

Euroopassa kaatuneiden lukumäärät ovat lisääntyneet seuraavasti: 1600-luvulla kaatui 3,000,000, 1700-luvulla 5,200,000 ja 1800-luvulla 5,500,000 ihmistä. Ensimmäisessä maailmansodassa kaatui 10,000,000 sotilasta ja 20,000,000 jäi raajarikoiksi.

Toinen maailmansota vaati 54 miljoonan ihmisen hengen, yli 90 miljoonaa haavoittui, joista 28 miljoonaa jäi raajarikoiksi. Yli 2 miljoonaa siviiliä sai surmansa lentopommituksissa.

Uusi ydinsota voisi vaatia satoja miljoonia uhreja.

Sotien aiheuttamat aineelliset hävitykset:

Ensimmäisen maailmansodan arvioitiin aiheuttaneen $338,000 miljoonan vahingot.

Toisen maailmansodan aikana näiden menetysten sanotaan vastanneen 4,000,000 miljoonaa dollaria, josta Neuvostoliiton osalle lankesi 500 miljoonaa dollaria.

Hävityskoneiston hinta:

Ensimmäisen maailmansodan aikana käytettiin suoranaiseen sotilaskoluston hankintaan $208,000 miljoonaa ja toisen maailmansodan aikana summa nousi $1,380,000 miljoonaan.

Vuosien 1946 ja 1968 välisenä aikana USA käytti sotilasmenoihinsa $1,050,000 miljoonaa, eli kaksi ja puoli kertaa enemmän mitä maassa käytettiin sotilasmenoihin koko sen tätä edeltäneen historian aikana (vv. 1783—1945).

NATOn sotilaskustannukset nousivat vv. 1949 ja 1967 välisenä aikana $1,205,000 miljoonaan.

Imperialistiset maat aiheuttivat vv. 1900 ja 1967 välisenä aikana 5,000,000 miljoonan menetykset hävitetyissä materiaaleissa ja tuottamattomassa kulutuksessa.

Taloudellisista kriiseistä johtuneet tuotantomenetykset:

1900-luvulla on ollut 53 verrattain rauhanomaista vuotta (lukuunottamatta kahta maailmansotaa), joista 25 vuotta on ollut taloudellisten vaikeuksien vuosia suurimmassa osassa imperialistista maailmaa ja seitsemän lamakautta ja vain 21 taloudellisen nousukauden vuotta, jotka ovat suurimmalta osalta johtuneet sotavalmisteluista.

1930-luvun yleisenä kapitalistisen maailman lamakautena nousivat tuotantomenetykset USA:ssa $300,000 miljoonaan ja muussa osassa kapitalistista maailmaa $400,000 miljoonaan.

Imperialismin aiheuttama valtava lasku:

Tuottamattomain sotilasmenojen pienien ja suurien sotien, kriisien sekä lamakausien ansiosta on imperialismi sälyttänyt koko maailman kannettavaksi materiaalisten tuotantomenetyksien muodossa vähintään $6,600,000 miljoonan laskun.

Ja kaikki tämä tapahtuu maailmassa, missä yli 1,500 miljoonaa ihmistä elää köyhyydessä ja miljoonat kuolevat nälkään. — (Raportti YK:n kolmannestatoista ruoka- ja maanviljelysjärjestön konferenssista).

Piirijärjestöt ovat hyväksyneet SKP:n sovintosuosituksen

Helsinki. — Puolueen kaikissa piirijärjestöissä on hyväksytty yksimielisesti eheytyssuositukset, kertoi SKP:n pääsihteeri Arvo Aalto tammik. 26 pnä. Vain Uudenmaan läänin piirijärjestöstä puuttui silloin virallinen tieto, mutta ennakkotietojen mukaan sielläkin on esitys asiallisesti puhuen hyväksytty.

Seuraavana toimenpiteenä tulee olemaan asian käsittely puolueen keskuskomiteassa ja sitten ylimääräisessä edustajakokouksessa joka on määrä pitää helmik. 14 pnä, siis ennen maalisvaaleja.

Suomi yrittää lisätä kalastusvientiä Neuvostoliittoon

Moskova. — Maailman korkeimmassa rakennuksessa sijaitsevan ravintola Seitsemännen taivaan ja Moskovan monia muitakin julkisia tiloja kalustaneet suomalaiset firmat avasivat täällä viime torstaina yhteisen huonekalu- ja mattonäyttelyn jonka on järjestänyt Finetra Oy.

Arkkitehtien talon suuressa ala-aulassa sekä parissa muussa ensimmäisen kerroksen huoneessa on esillä 431 näyttelyesinettä, etupäässä ravintoloihin, kahviloihin ja muihin julkisiin tiloihin tarkoitettuja pöytiä ja tuoleja. Lisäksi käsitellään johtajan huone ja hotellihuone sekä erilaisia hyllystöjä, kaappeja ym.

Näyttelyssä ovat mukana Artek, Erpe-kaluste, Lepokaluste, Martela, Sohlberg, mattotehdas Suominen ja Tuolituote. Kaikki näytteillepanijat ovat viime vuosina vieneet tuotteitaan Neuvostoliittoon ja kolmen viime vuoden vienti on yhteisarvoltaan noin 14 milj. mk.

Kyseessä olevat liikkeet ovat kalustaneet Moskovassa Ostankinon televisiotornin ravintolan lisäksi useita muita ravintoloita ja kahviloita Moskovan uudella liikekadulla Kalininin prospektilla sekä mm. toimittaneet Ostankinon uuteen televisiokeskukseen 10,000 tuolia. Leningradissa ovat samat liikkeet kalustaneet hallituksen vastaanottotalon jossa järjestettiin vastaanottoja mm. presidentti Urho Kekkosen viimekeväisen Leningradinvierailun aikana. Seitsemän nyt näyttelyn avanneen huonekalutehtaan tuotteita löytyy myös muualta maasta ja näyttelyn tarkoituksena on lisätä vientiä, totesi näyttelyn johtaja, ekonomi Paavo Räisänen esitellessään näyttelyä lehdistölle. Näyttely oli avoinna viikon.

Helsinki lopettaa tupakan mainonnan

Helsinki. — Helsingin kaupungin liikennevälineissä, liikennelaitoksen matkalipuissa ja H:n kaupungin kiinteistölautakunnan vuokralle annettavissa mainospaikoissa ei sallita vuoden 1972 alusta lukien tupakan mainontaa. Kaupungin hallinto teki asiasta tammik. 26 pnä päätöksen äänin 12—5.

Mitä muut sanovat

LIIOITTELUA SANOO KENR. WRINCH "KAUHUJUTUISTA"

Canadan hallituksen tarkkailijana Nigeriassa ollut kenraalimajuri Arthur Wrinch, Canadan Punaisen Ristin kansallinen komissioneri, on sitä mieltä, että Biafran alueen avustustoimintaa on vaikeutettu tiedonantovälineiden liioittelulla raiskauksista, ryöstöistä ja nälkiintymisestä.

Kenraalimajuri Wrinch sanoi, että uutistiedot "missä on erikoisen ankarasti käsitelty Nigerian asevoimien ja hallituksen asioita, ovat ajaneet Nigerian johtajan Yakubu Gowonin "toimimaan yksin", kertoi Toronto Daily Star viime torstaisessa uutistiedossaan ja jatkoi:

"Minä näin laajakantoista aliravitsemusta (hunger), sanoi Wrinch . . . "mutta en nälkiintymisnääntyneisyyttä (starvation). Minä en kerta kaikkiaan usko sitä . . .

"Siellä on ollut ryöstöjä varmasti. Ja siellä on ollut raiskauksia. Siitä ei ole epäilyjä. Mutta ei siinä määrässä kun meidät on johdatettu uskomaan."

Wrinch sanoi "Nigeriassa olleen äärettömän paljon vaikeuksia sieltä annettujen tilanneselostusten johdosta."

Nigerian avustustoimintaa on "hidastuttanut" se kun kenraali Gowon katsoo ettei hän tarvitse apua niiltä ulkopuolisilta, jotka ovat syyttäneet hänen hallitustaan kansantuhosta, rikoksista ja nälkään näännyttämisestä.

Wrinch kuului siihen tarkkailuryhmään minkä ulkoministeri Mitchell Sharp lähetti Nigeriaan tammikuun 14 pnä.

Warrenin tutkimus taas vastatuulessa

New York — Warrenin komitean lausunto, että presidentti John Kennedyn murha ei ollut salaliiton työtä, on saanut vielä yhden odottamattoman vastustajan. Dallasin entinen poliisipäällikkö Jess Carrie on kirjoittanut kirjan, jossa hän esittää Warrenin komitean saamien tulosten kanssa ristiriidassa olevia asioita. New York Timesin mukaan tämä kirja, jonka nimenä on "Asiakirjoja J. Kennedyn murhasta" ja jota kirjoittaessaan Carrie on käyttänyt hyväkseen poliisin salaisia arkistoja, johtaa ajattelemaan, ettei kaikkia tähän murhaan liittyviä seikkoja ole tuotu julki.

Carrie muistuttaa, että päätodistajan Howard Brennanin todistukset, joiden perusteella Warrenin komissio teki johtopäätöksensä, olivat sekavia. Murhan jälkeisenä yönä Brennan, joka oli vakuuttunut nähneensä ampujan, ei voinut tunnistaa Oswaldia useamman hänelle näytetyn ihmisen joukosta. Kuitenkin muutaman kuukauden kuluttua Warrenin komission istunnossa Brennan oli valmis varmuudella tunnistamaan Oswaldin ikkunasta näkemäkseen henkilöksi. Carrie muistuttaa myös, että laboratoriokokeissa Oswaldin kasvojen oikealta puolelta otettu parafiinikoe ei osoittanut jälkiä ruutinoesta, joita olisi pitänyt olla kiväärinlaukauksen jäljiltä.

Oikeudenkäynti a la Franco

Madrid. — Madridissa alkoi tammik. 26 pnä suuri oikeudenkäynti 43 espanjalaista vastaan, joita syytetään kuulumisesta kiellettyyn kommunistiseen puolueeseen. Syyttäjä vaati oikeudenkäynnin alussa rangaistuksia, jotka vaihtelivat kahdesta kuuteen vuoteen vankeutta.

KIRJEITÄ

KUUHUNKO MEIDÄN RAHAMME?

Arvoisat lukijat.

Lehtiä lukiessanne on varmasti monen silmät nähneet uutisen, jossa Amerikan avaruusyhdistys haluaa myös Canadan osallistuvan tuon ylämaailman tutkimiseen, rahallisesti.

Kyllä asiat on nyt niin, että ei senttiäkään joutaviin kuun ympäri kiertoon ja siellä tutkimiseen. Eiköhän vain ole tarpeeksi rahan puutetta meillä työväellä, kunhan tullaan toimeen täällä maankamaralla hengissä. Ja jos naapurimaan porhot haluaa niistä kuumatkoista nauttia niin olkoon vaikka päälaellaan siellä, mutta ei canadalaisten rahoilla. Joten suut tukkoon niiltä, jotka tuollaisia menoja meidän niskoille yrittävät. Niinpä sananlaskukin sanoo: "Parempi pyy pivossa kuin kaksi oksalla."

Toisella kertaa lisää, vakuuttaa

Tiketti taskussa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Emma Johanna Laahanen-Kangas, Bruce Mines, Ont., täyttää sunnuntaina, helmikuun 8 päivänä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin.

Kirjoituksia KEVÄT -julkaisuun!

Vanhojen perinteiden mukaan julkaistaan Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten yhteisin voimin Kevät-julkaisu, mikä ilmestyy siksi hyvissä ajoin, että lukijat saavat sen käsiinsä vapuksi. Avustajien kirjoitukset, kertomukset, runot, muistelmat ja artikkelit, sekä julkaisuun ja varsinkin kirjoitusten yhteyteen sopivat kuvat ovat lämpimästi tervetulleita, sillä ne rikastuttavat arvaamattoman paljon tätä julkaisua. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin.

Työvoima- ja muiden vaikeuksien voittamiseksi on sitä parempi, mitä pikemmin julkaisun toimitus saa avustajien kirjoitukset. Ne tulisi lähettää viimeistään helmikuun 20 päivään mennessä 1970 osoitteella:

KEVÄT-julkaisun toimitus,
Box 69, Sudbury, Ont., Canada.

Avokätisestä avustuksesta etukäteen kiittäen,
KEVÄT-JULKAISUN TOIMITUS.

Montrealilainen miljonääri Robert Bourassa valittiin äskettäin Quebecin liberaalipuolueen johtajaksi. Mr Bourassa on lakimies-ekonomisti, jota on myös nimitetty "mini-Trudeauksi".

PÄIVÄN PAKINA

VÄHÄN SALAISUUKSISTA

Salaisuuksien sälyttäminen on sekä jännää että vaikeata. Kun esim. joku pikkupoika sattuu saamaan selville, mitä isosisko on ostanut äidille joululahjaa, niin pian tapahtuu laukaus ja äiti saa tietää koko "salaisuuden".

Kaikki salaisuudet eivät ole tietenkään aivan samanlaisia. Mikään harvinaisuus ei ole esimerkiksi se jos tytöt juttelevat keskenään joistakin pikkusalaisuuksista.

Valtio- ja sotasalaisuudet ovat tietenkin asioita erikkseen. Niitä uskotaan vain korkeassa asemissa oleville maanpettureille eli quislingeille ja vain aniharvoin luotettaville kadun miehille ja naisille.

Seuraavassa on melko vähin reunahuomautuksin eräitä viime viikolla käsittelyn alaisena olleita salaisuuksia:

Armoitettu Lontoo. Washingtonista viime keskiviikkona tulleissa uutistiedoissa kerrottiin, että sinne parin päivän vierailulle tulleesta Britannian pääministeristä, Harold Wilsonista, tulee "ensimmäinen ei-amerikkalainen", joka saa osallistua Kansallisen turvallisuusneuvoston kokoukseen.

Mr. Wilson oli kuulemma saanut presidentti Richard "Nixonilta kutsun osallistua USAn hallitushuipun ulkopolitiikkaa ja puolustusasioita käsittelevään" tilaisuuteen.

Lähdettyään Ottawasta "Valtoihin" pääministeri Wilson sanoi, että "yhdessä presidentti Nixonin kanssa" me ryhdymme toimenpiteisiin köyhyyden, slummien, sairauden, saastutuksen jms. paheiden poistamiseksi.

Tähän vastasi mr. Nixon herttaisesti eittoamalla USAn kongressin hyväksymän köyhyys vastaisen ohjelman, jonka perusteella olisi ensi vuonna käytetty $19.7 miljardia siihen tarkoitukseen mistä mr. Wilson niin kauniisti puhui.

Korvikkeena mr. Wilson sai kutsun kuitenkin "salaisiin" pitoihin.

Kovan onnen Ottawa. — CP:n Ottawasta lähettämän viimeviikkoisen tiedonannon mukaan Yhdysvallat tiedoittaa nyt Canadalle "vähemmän puolustussalaisuuksia kuin muutama vuosi sitten", sanoi Canadan korkea puolustusasiain tiedemies (tri G. R. Lindsey).

'Kiittämättömyys" on USA:n imperialisminkin palkka!

Poltetun maan ohjelmaa. N.s. poltetun maan ohjelma, jonka perusteella hyökkäysjoukolta riistetään majoitus- ja "maasta elämisen" mahdollisuus hyökkäyksen uhriksi joutuneessa maassa, vaatii suuria uhrauksia miltä tahalta kansakunnalta.

Mutta jos tällaista "poltetun" maan ohjelmaa suunnitellaan esim. Washingtonista käytettäväksi Euroopassa aina Suomea myöten, niin se on tietenkin "salaisuus", josta ei sovi julkisuudessa puhua.

Kaikesta huolimatta saimme amerikkalaisen AP:n Hampurista viime keskiviikkona lähettämästä tiedonannosta lukea sanatarkasti seuraavaa:

— Länsi-Saksan eräs julkaisu sanoo nähneensä Yhdysvaltain ilmavoimien huippusalaisia suunnitelmia atomipommien pudottamisesta Länsi-Saksan kaupunkeihin atomisodan syttyessä .

Stern-julkaisu sanoo, että kaupunkien maalitauluksi määritteleminen on tehty NATOn toimesta siinä mielessä, että voidaan Neuvosto-blokilta kieltää mahdolliset komentokeskukset ja sotilaiden majoituspaikat.

Julkaisu kertoo, että nämä suunnitelmat, jotka se on saanut joltakin tuntemattomalta lähetiltä, ovat jo Neuvosto-blokin käsissä.

Stern-julkaisulle annetussa ainehistossa määritellään mahdolliset atomipommimaalit, mukaanluettuna sellaiset kaupungit kuin Kieli, Neumenster, Flensburg ja Lybeck sekä strategiset paikat Pohjois-Itämeren varrella.

Muina maaleina on Sternin mukaan lentokentät, sotilastukiasemat, kanavaportit ja satamat niin länsi-Euroopan kuin Varsovan liitonkin maissa.

Mahdollisia maalipaikkoja on määritelty myös sellaisista puolueettomista maista kuin Itävalta, Suomi ja Jugoslavia, selittää julkaisu.

Stern-julkaisu sanoo (lainaamme yhä APn uutistietoa), että USAn korkea-arvoiset viranomaiset ovat vahvistaneet näiden asiakirjojen "ehdottoman luotettavaisuuden" (absolute authenticity). Ilmavoimien eräs puhemies Wiesbadenissa kieltäytyi kommentoimasta asiaa.

Julkaisu selittää, että nämä "maalit" olivat niiden asiakirjojen joukossa mitä yhdysvaltalainen kersantti Robert Lee Johnson antoi v. 1965 venäläisille. Johnson tuomittiin myöhemmin 25:si vuodeksi vankilaan tunnustettuaan syyllistyneensä salavehkeilyyn puolustussalaisuuksien antamiseksi Neuvostoliiton asiamiehille."

Sen pituinen AP:n tarina näistä atomipommi-maalikaupunkien salaisuuksista.

Ja kuten tavallista — mikäli nämä tiedot osoittautuvat paikkansa pitäviksi — valkeus nauraa tällaisille "salaisuuksille.

— Känsäkoura.

Urheilua

Pres Kekkonen: Suojeluskuntaupseerit urheilun yhdistymisen esteenä

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen piti urheilun poliittisuutta luonnollisena ja tosiasiallisena ilmiönä niin TUL:n kuin SVUL:kin toiminnassa, vaikka porvarillisella puolella sitä ei myönnetäkään. Presidentti totesi tämän viime viikolla televisiossa nähdyssä haastattelussa, jossa haastattelijana toimi sosiologian professori Paavo Seppänen.

Haastattelussa keskityttiin pitkään urheilun poliittisuuden ongelmaan. Presidentti totesi tuntevansa niin hyvin sekä TUL:n että SVUL:n johtajat, että pystyy sanomaan poliittisuuden ilmenevän yhtä hyvin kummallakin puolella. — Tämä on luonnollista, koska mitään tällaista ilmiötä ei voi erottaa yhteiskunnallisesta kokonaisuudesta, sanoi presidentti.

Presidentti Kekkonen toisti useasti aiemmin esittämänsä kannan TUL:n itsenäisen toiminnan oikeutuksesta: työväenurheiluliike pystyy laajentamaan urheilutoimintaa sellaisiin kansalaisryhmiin, joihin porvarillinen urheiluliike ei yllä.

Erittäin voimakkaan arvostelun presidentti kohdisti vanhoihin urheilujohtajiin sanoen, että niin kauan kuin vanhat johtajat säilyvät urheilumme johdossa, niin kauan urheilussa säilyy 1920-luvun aatemaailma.

1920-luvun aatemaailmasta tuli haastattelussa todetuksi sen kiihkokansallinen pöhöttyneisyys. Presidentti sanoi myös, että Suomen urheilu ei yhdisty ennen kuin vanhat suojeluskuntaupseerit joutuvat sen johdosta pois.

Urheilun tulevaisuuden näkymistä haastateltava sanoi, että hänen käsityksensä mukaan Suomessa tulisi vähentää huippu-urheilun saamaa huomiota ja lisätä kuntourheilua kohtaan tunnettua kiinnostusta.

— Urheilun ammattilaiskysymys on nykyään voimakkaasti esillä. 1920-luvulla olivat jo juuret tähän suuntaan olemassa, mutta ne olivat kovin kapealla alalla. Esimerkiksi Paavo Nurmi teki kaksi Amerikan turneeta, joilta kantautui tietoja, että hän olisi käyttänyt juoksemista hyväkseen, mutta mitään selviä osoituksia siitä ei ollut, presidentti sanoi.

— Vuonna 1930 tai -31 eräs ulkomainen seura teki ilmiannon häntä vastaan. Riittäviä todisteita asiaan ei kuitenkaan ollut, ei ainakaan SUL:n mielestä. Kuitenkin ruotsalaiset ystäväni ja KOK:n jäsenet estivät hänen osallistumisensa 1932 olympiakisojen maratonille sääntöjen vastaisesti. 20 vuotta myöhemmin he olivat hyväksymässä hänen juoksunsa olympiatulen viimeisenä viestinviejänä Helsingin stadionilla. Se oli kuin anteeksipyyntö.

— Kanadan jääkiekkoliiton ja Paavo Nurmen tapauksia ei voi rinnastaa toisiinsa. Ne ovat täysin erilaisia eivätkä siten vertailukelpoisia.

— Me emme voi enää perustaa käsityksiämme siihen, mitä urheilumme alkuaikoina ajateltiin. Vuosisadan ensimmäisillä kymmenillä urheilumme saama* voitot olivat kannustamassa ja kohottamassa kansallistuntoamme vieraan hallitsijan aikana, 1920-luvulla urheilumme saavuttamat menestykset olivat erinomaista mainosta juuri itsenäistyneelle Suomelle ja sen pyrkimyksille tulla tunnetuksi, presidentti totesi.

— Silloin ei urheilulla kuitenkaan ollut sitä itseisarvoa, mikä sille nykyisin myönnetään. Esimerkiksi suojeluskuntajärjestöissä ei urheiltu niinkään urheilemisen vuoksi, vaan tavoitteena oli kunnon kohentaminen maanpuolustuksellisia päämääriä varten, presidentti sanoi.

— Jo toimiessani SUL:n puheenjohtajana työskentelin sen hyväksi, että kohtuullinen korvaus urheilun aiheuttamista menetyksistä voitaisiin maksaa. Silloin amatöörisäännöt olivat kuitenkin niin ehdottomat, ettei tällainen tullut kysymykseen. Vaikka säännöt edelleenkin ovat samat, urheilujohtajat käsittelevät niitä nykyään vapaammin. Keskitie pitäisi löytää.

— Esimerkiksi Neuvostoliitossa nuori, etevä urheilija joutuu kasvatettavaksi siihen ammattiin, jota hän myöhemmin tarvitsee, ja pystyy täten vapaasti harjoittelemaan. Kuitenkaan hän ei siitä saa henkilökohtaista etua.

— Urheilun ja sen voittojen nostattama kansallistunto ovat tietysti sinänsä hyvä asia. Joskus kuitenkin intohimot nousevat liiallisuuksiin, ja silloin niitä tulisi hillitä. Esimerkiksi olympiakisoissa voitaisiin vähentää kiihkoa, mikäli ei laskettaisi pisteitä ja jätettäisiin mm. alkumarssi ja palkintoseremoniat pois.

— 1920- ja -30-luvuilla olisin kyllä ollut tästä asiasta toista mieltä. Silloinhan Suomi menestyi. Nyt on helppo olla vaatimaton.

— Suomi on penkkiurheilun luvattu maa, ja eniten tässä mielessä ihailen jalkapalloilun penkkiurheilijoita. Viikosta viikkoon ja vuodesta vuoteen he jaksavat istua katsomossa vaikka aina tulee roimasti päihin.

— Kuitenkaan penkkiurheilu ei ole samaa kuin kuntourheilu mihin pitäisi kiinnittää yhä enemmän huomiota. Masentavaa on lukea niiden tutkimusten tuloksia, joissa nuorten kansalaistemme kuntoa on mitattu.

— Kuntourheilun saama huomio on kyllä nykyään suurempi kuin 1920-luvulla. Silti on surkeaa, että kunnon keskiarvo on niin matalalla. Aikoinaan työsuoritukset edistivät kunnon säilymistä, mitä ne useinkaan eivät enää nykyään tee.

— Myös urheilujohtajien ikää olisi alennettava. Vähintään parikymmentä vuotta olisi pudotettava. Itse olin 27-vuotias tullessani Suomen Urheiluliiton puheenjohtajaksi ja tunsin jo silloin itseni liian vanhaksi.

— Kun vanhat johtajat säilyvät paikoillaan, heillä säilyy myös 1920-luvun ideologia. Tilanne on kuitenkin muuttunut, totesi presidentti haastattelunsa lopuksi.

TRIOLA LP ÄÄNILEVYJÄ

(PITKÄSOITTOLEVYJÄ)

TRIOLA TLP 301 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA

Yölinjalla	Exodus
Ensimmäisenä iltana	Kylmää vettä
Vain merimies voi tietää	Viisi veljestä
Juokse sinä humma	Kohti Alaskaa
Isoisän olkihattu	Lentäjän valssi
Sininen uni	Kun ei niin ei

TRIOLA TLP 306 — TAPIO RAUTAVAARA LAULAA

Lauantai ehtoo	Johnny, mua muistathan
Kulkurlorja	Merenkyntäjä Mikko Anderson
Toverukset	Kukkakaupan ulkopuolella
Seppä Samulin portti	Maan ja meren vanki
Kun tuulee, kun vinkuu	Kerttu odottaa kaukana
Muistatko	Pikku Tellervo

TRIOLA TLP 302 — NYT JOULU ON —

Joululauluja laulaa: Mauno Kuusisto, Tapio Rautavaara, Kalevi Korpi, Sakari Hotti ja lapsikuoro sekä tyttötertsetti

Jouluvirsi	Sylvian joululaulu
Kuusen juhlahetki	Varpunen jouluaamuna
Markun joulusauna	Talvi ilta
Koska meillä on joulu	Arkihuolesi kaikki heitä
Piiri pieni pyörii	Joulupuu on rakennettu
Tontut ja keijut	Kulkuset
Joulukirkkoon	Kun joulu on
Joulukellot	Joulu
Jouluyö juhlayö	Tonttujen jouluyö

TRIOLA LP 304 — OLAVI VIRTA — tangoaarteita

Mustasukkaisuutta	Sinitaivas
Victoria Regia	Yön kulkija
Taikatango	Itämaista rakkautta
Tango Bolero	Unelmatango
La Cumparsita	Tango Desire
Liekki	Romanialainen kitara

TRIOLA LP 305 — OLAVI VIRTA — iskelmäaarteita

Kuolleet lehdet	Kaunein iltamme
Preerian kultainen ruusu	Kenpä tietäis sen
Sateenkaaren tuolla puolen	Polku varjoisella kujalla
Tiikerihai	Sikermä "mustalaisruhtinatar"
Volgan rannalla	Rakkautta ei se ollut
Billy Boy	Kaksi ruusua

HINTA $6.00

ynnä 5% myyntivero Ontariossa

Postitse lähetettynä lisättävä postikulut seuraavasti:

ONTARIOSSA:	QUEBEC, MANITOBA JA SASKATCHEWAN	ALBERTA JA BRITISH COLUMBIA
1—2 levyyn 55c	1—2 levyyn 60c	1—2 levyyn 75c
3—4 levyyn 65c	3—4 levyyn 70c	3—4 levyyn 75c

— TILATKAA OSOITTEELLA: —

Vapaus Publishing Company Ltd.

P.O. Box 69

102 Elm Street West Sudbury, Ontario

Dmitri Gudkov:

USA JA LATINALAISEN AMERIKAN YLIOPPILAAT

Kuuban kommunistien johtaja Julio Antonio Melia totesi jo 1920-luvulla, että vaikeudet yliopistoissa eivät ole ainoastaan nuorison ja vanhempien ikäluokkien välisiä ongelmia. Vaikeudet liittyvät taloudellisiin jo luokkataistelun kysymyksiin. Hän sanoi tämän ajankohtana, jolloin ylioppilasliike latinalaisessa amerikassa otti ensimmäisiä askeleitaan.

Tänä päivänä 260 korkeakoulussa opiskelee lähes miljoona nuorta, jotka muodostavat merkittävän voiman latinalaisen Amerikan kansojen imperialismin vastaisessa liikkeessä.

USA:ssa on levottomuutta siitä, että latinalaisen Amerikan yliopistot kouluttavat valtiomiehiä, lehtimiehiä, kirjailijoita sekä talouselämän johtajia. Amerikkalaisille monopolisteille ei ole samantekevää, miten nämä spesialistit tulevat ajattelemaan ja suhtautumaan USA:n määräysvaltaan. Siksi pidetään tärkeänä USAn ideologisen vaikutusvallan lisäämistä latinalaisessa Amerikassa.

Opiskelijoille yritetään selittää, että kommunismi ei olisi sopiva näille maille jo senkään vuoksi, että niillä on omat historialliset perinteensä ja kehitysolosuhteensa. USAn vaikutusvallan kannattajat vastustavat yhteistyötä sosialististen maiden yliopistojen kanssa ja korostavat, että sosialistiset maat pyrkivät vain "laajentamaan kommunismin vaikutusta ja lietsomaan vallankumouksellista toimintaa latinalaisen Amerikan maissa".

USAn ideologiset kauppamatkustajat pyrkivät tyrkyttämään omia aatteitaan mm. panamerikkalaisuutta ja todistelevat, että molemmilla Amerikan maanosilla on "yhteinen kohtalo". Tämä on maantieteellistä fatalismia, jonka mukaan latinalaisen Amerikan maat ovat sidottuja Yhdysvaltoihin ja ikään kuin USAn "pikkuveljiä".

Yhdysvaltalaiset professorit syöttävät panamerikkalaisuuden ja antikommunismin ideologiaa.

Amerikan ylioppilasjärjestöt itse ovat kuitenkin kiinnostuneita yhteyksistään ja yhteistyöstä kansainvälisen ylioppilas- ja nuorisoliikkeen kanssa. Niinpä esimerkiksi viime kesänä Helsingissä kokoontunut kansainvälinen komitea, jossa oli niiden edustajia ja jonka tehtävänä oli järjestää taisteluviikko imperialismia vastaan, lähetti Vietnamin puolesta tervehdyssähkeen. Siinä vaadittiin vieraiden joukkojen poistamista Vietnamista ja osoitettiin solidaarisuutta sankarillista Vietnamin kansaa kohtaan.

Myös Bogotassa oli koolla latinalaisamerikkalaisen nuorison kongressi, jonka järjestäjinä toimi Maailman demokraattinen nuorisoliitto ja kansainvälinen ylioppilasliitto.

Latinalaisen Amerikan nuoriso ja ylioppilaat ovat osana nuorten maailmanarmeijasta, joka aktiivisesti taistelee imperialismia, militarismia ja kaikkia yrityksiä vastaan kaventaa työtätekevien demokraattisia oikeuksia.

CIA kuunteli Boliviassa

La Paz. — Bolivialaiset viranomaiset ovat paljastaneet maan pääkaupungissa La Pazissa salaisen puhelinverkon, jota Yhdysvaltain tiedustelupalvelu CIA on aiemmin käyttänyt, ilmoitti Bolivian sisäministeri Juan Ayoroa äskettäin.

Asiaa tutkimaan nimitetään erikoiskomitea, sanoi Ayoroa. Verkkoon kuuluva kuuntelukeskus löydettiin eräästä talosta La Pazin keskustasta pari päivää sitten.

Syyrian ja Israelin välillä yhteenotto

Lontoo. — Syyrian ja Israelin aseleporajalla, Golan ylänköalueella, oli viikon vaihteessa kova yhteenotto, missä molemmin puolin käytettiin tankkeja, tykkejä ja konekivääreitä.

Syyria ilmoitti tuhonneensa kaksintaistelussa yhden israelilaisen lentokoneen. Tel Aviv kiistää tiedon.

Taisteluita käytiin lähes 2 tuntia.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Lakehead-yliopiston professorien avustamana oppilaitoksen kirjastohuoneessa sunnuntaina tammik. 25 pnä pidetty 3 tuntia kestänyt seminaari sai salintäyteisen yleisökannatuksen. Tilaisuudessa esiintyi Yhdysvaltain hallituksen ja Saigonin juntan puolustajina Ngo Tanh Tung, Washingtonissa olevasta Saigonin lähetystöstä ja Tran Khoe Hoe.

Kiinassa syntynyt Norman Endicott, sekä Lakehead-yliopiston taloustieteen professori tri K. Charles esiintyivät epävirallisesti Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman puolustajina.

Avauspuheessaan mr Tung syytti, että kommunistit ovat hyökänneet propagoiden Saigonin sotaliittolaisia vastaan, ja että kysymys on taistelusta maailman kommunistista salaliittoutumista vastaan.

Mr Hoe sanoi olleensa taistelussa kommunismia vastaan yli 10 vuotta eli vuodesta 1954, ja että hän on valinnut "vapaan maailman" puolen.

Torontolainen lakimies Endicott sanoi puheenvuorossaan, että hän on eri mieltä edellisten puhujain kanssa. "Jos mikään osoittaa Amerikan vilpillisyyden, niin se on presidentti Nixonin ohjelma sodan 'vietnamilaistuttamiseksi'. Jos sotaa on nyt "vietnamilaistutettava' niin se on selvästi ollut tähän mennessä amerikkalaista hyökkäyssotaa", hän totesi.

Yhteiskuntatieteen professori V. Wightman sanoi, että rikollisessa asemassa ei ole Pohjois-Vietnam vaan Yhdysvallat. "Huolimatta siitä kummalla puolella demarkaatiolinjaa he ovat, kaikki vietnamilaiset ovat omassa maassaan. Mutta tätä ei voida sanoa Vietnamiin lähetetyistä amerikkalaisista", hän selitti.

Professori Charles selitti kuulijoille, ettei heidän pidä antaa paljoakaan huomiota täällä olevalle kahdelle etelä-vietnamilaiselle nuorelle miehelle, jotka kannattavat Amerikan sotaa. "Ei voida odottaa heiltä objektiivisuutta. Heidän kätensä on sidottu. Totuus on kuitenkin, että maailman yksi köyhin maa on urheasti taistellut suurinta sotilasmahtia vastaan ja aiheuttanut hyökkääjälle sotilaallisen häviön."

Puheenvuoroja käyttivät mm. Thunder Bayn rauhanneuvoston puheenjohtaja Rogers, mainitun rauhankomitean jäsen A. T. Hill, ammattiyhdistysmies George Cotter ja Mildred Fiorita tuomiten kaikin Yhdysvaltain hyökkäyssodan ja ilmaisten vaatimuksia, että yhdysvaltalaisjoukot olisi kotiutettava sieltä, että vietnamilaiset voisivat ratkaista omat ongelmansa ilman mitään ulkopuolista sekaantumista.

Kolme puheenvuoron käyttäjää, joista yksi on ollut erään kirkon lähetystyön tekijänä, sanoi kannattavansa Hoein asennetta Yhdysvaltain hyökkäyssodan puolesta.

* * *

Helen Kokko kuoli sairaalassa tammikuun 26 pnä. Hän oli syntynyt Padasjoella Suomessa tammik. 29 pnä 1885. Tähän maahan hän saapui miehensä Einarin kanssa v. 1916, asuen ensin Hornepaynessa, missä syntyi poikansa Toivo. Suomessa on myös kaksi siskoa ja kaksi serkkua. Hautaus suoritettiin tk. 28 p. Everest hautaustoimiston välityksellä Sunset Memorial Gardenin perhehautaan Murillossa.

* * *

Mrs. Emma Jokinen kuoli sairaalassa tammikuun 19 pnä. Hän oli syntynyt Port Arthurissa ollen hänen vanhempansa paikkakunnan esiraivaajiin kuuluvia. Mrs. Jokinen sai kouluopetuksensa ja työskenteli koko elämänsä täällä. Hän oli 74 vuoden ikäinen. Suremaan jäi kaksi siskoa, May täällä ja Minnie Vancouverissa, sekä serkkuja ja muita sukulaisia. Hautaus suoritettiin Everest hautaustoimiston kautta Riversiden hautausmaahan.

* * *

Thunder Bay kaupungin halki kulkevan yhtyneen katuliikenteen voimaan tultua poistettiin entiset taksat ja kaupungin hallinto katsoo, että 25 sentin kertalippu (ja 5 lippua dollarilla) olisi sopiva. Tukkuhinnaksi suositellaan 20 lippua $3.50 hinnalla. Lasten liput 12-vuotiaisiin asti ovat entisellään eli 10 senttiä kappale tai 6 lippua 50 sentillä. Myös vanhuudeneläkkeellä elävien lippujen hinnat jäävät entiselleen eli 3 lippua 25 sentillä, mutta näitä "alennuslippuja" ei saa käyttää "kiireaikoina".

* * *

Joonas Juola kuoli täällä sydänkohtaukseen tammik. 20 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa maalisk. 23 pnä 1897 ja oli siis kuollessaan 72 vuoden ikäinen. Suomesta Port Arthuriin tullut Juola oli metsätyömies ja Vapauden lukija kuolemaansa asti. Juola haudattiin Sargent hautaustoimistosta Riversiden hautausmaahan. Häneltä kerrotaan jääneen pankkiin jonkun verran rahaa, minkä kohtalosta ei ole kuulemma tehty asiaan kuuluvaa jälkisäädöstä.

* * *

Suomi-Filmin valmistama Reino Helismaan "Kultakuume" tarinan mukaisen "ROVANIEMEN MARKKINOILLA" elokuvan näyttäminen siirtyi sunnuntaiksi, helmikuun 8 p:si, alkaen klo 1 iltapäivällä. Viime lauantaita vasten yöllä saapui elokuva Port Arthurin postikonttoriin, mutta nykyisen postin käsittelyn vuoksi sitä ei saatu ulos lauantaina, josta syystä esittäminen siirtyi.

* * *

Seurapeli-ilta on Finnish haalilla 316 Bay St., perjantaina, helmik. 6 pnä, alkaen kello 7.30 illalla. Sen järjestäjät, Aikamme naiskerholaiset lausuvat kaikki tervetulleiksi!

ATH.

— Japanissa olevien amerikkalaisten joukkojen johto on vaatinut Japanin hallitusta rakentamaan sotilastukikohtien alueelle 4,000 taloa tukikohtien henkilökuntaa varten. Näiden talojen rakentaminen maksaa Japanin hallitukselle 40 miljardia jeniä, mikä on huomattavasti suurempi kuin koko Tokion asuinrakennustuotantoon vuosibudjetissa varattu määräraha.

Presidentti Kekkonen Bahama-saarilla

Helsinki. - (KU) — Parisen viikkoa kestävälle yksityisluontoiselle lomamatkalle lähti presidentti Urho Kekkonen tammik. 26 pnä. Matka suuntautui Bahamasaarille ja presidentin mukana matkustivat Finnairin pääjohtaja Gunnar Korhonen ja kenraalimajuri Urpo Levo. Kotimaahan presidentti palaa keskiviikkona 11. helmikuuta.

Urheilukuulumisia

EM-PIKALUISTELUKILPAILUJEN TULOKSIA

Kuten on jo aiemmin kerrottu, Hollannin Ard Schenk valtasi viikko sitten sunnuntaina Innsbrukissa pidetyissä pikaluistelun Euroopan mestaruuden mitä tiukimman kamppailun jälkeen. Toiseksi tuli Norjan Dag Fornöss, viime vuoden ykkönen. Tuloksia:

Miesten 1500 m: Ard Schenk, 2.04,8; Göran Claessonn, Ruotsi, 2.06,0; Dag Fornäss, Norja, 2.06,3. **10,000 m:** Fornäss, 15.42,9; Jan Bols, Hollanti, 15.46,6; Claesson, 15.55,5. **Lopputulokset:** Schenk, Hollanti, 175,625; Fornäss, Norja, 175,715; Claesson, Ruotsi, 176,265 ja yhdeksänneksi tullut Kimmo Koskinen, Suomi 179,492.

STJERNBBERG TULI KAKSOISMESTARIKSI

Jan-Emi. Stjernberg, Tolkisten Herkules, hiihti kaksoisvoittajaksi TUL:n suur-Helsingin piirin hiihtomestaruuskilpailuissa Siikarannassa viikko sitten lauantaina. Stjernbergin aika 30 km:n hiihdossa oli 1.32,25 ja toiseksi tulleen Viljo Junkkarin LeSi 1.34,13.

HAATANEN TEMPAISI 100,5

Yrjö Haatasen (60 kg) tempaustulos 100,5 kiloa jäi ainoaksi liiton ennätykseksi kun TUL:n painonnostomestaruuskisat jatkuivat Forssassa tammik. 25 pnä. Tasaisin sarja oli toisena päivänä 67,5 kg, jossa Heikki Pumperi vei mestaruuden Keljoon niukasti. Helsingin Jury voitti seurojen välisen kilpailun. 67,5 sarjan voitti H. Puuperi, KeljV. 330; 75 kg H. Karppinen, HelsJ. ja alle 110 kg. M. Pohjonen, LahT 447,5.

Seurojenvälisessä kiljailussa tuli Jyryn jälkeen toiseksi Hyvinkään Ponteva ja kolmanneksi Keljon viesti.

ME-ALEKSEJEV PARANSI

Venäjän neuvostotasavallan juniorien painonnostokilpailuissa Velikje Lukissa kilpailun ulkopuolella maailmanennätyksen 595 kg nostanut Vasili Aleksejev on 28 vuotias kaivosmies. Hän painaa 134 kiloa. Hän ylitti 500 kilon rajan vasta 1967 lopussa ja nyt tehdessään ME-tuloksen hän paransi omaa ennätystään lähes 50 kilolla. Tuloksellaan 595 (210x165-220) Aleksejev pyyhkäisi voimassa olevien maailmanennätysten haltijoiden listoilta amerikkalaiset Joseph Duben ja Robert Bednanskin ja palautti Zhabotinskilta voittamat ME:t. USA:n ja NL:n voimamiesten kilpailu näyttää kiristyvän.

BÖRJES ALITTI ME:tä

Ruotsin Hasse Börjes alitti tammik. 25 pnä Muratovin päivää aikaisemmin tekemän 500 metrin maailmanennätyksen luistelemalla matkan aikaan 38,87 Medeon vuoristojäällä kansainvälisissä kilpailuissa.

Rodriguez-Kinnunen voittivat reilusti

Daytona Beach, Fla. — Meksikolainen Pedro Rodriguez ja suomalainen Leo Kinnunen saivat sunnuntaina Porshellaan ylivoimaisen voiton lähimmistä kilpailijoistaan.

Rodriguez, 26-vuotias mestariajuri, oli ohjauspyörän takana aluksi, jolloin he ohittivat sisarauton Porche 917:n, jota oli ajamassa italialaispari Jo Siffert—Brian Redman.

"Me emme yksinkertaisesti voineet saavuttaa heitä (ensimmäiseksi tulleita)", sanoi Mario Andretti, joka sijoittautui Ferrari 512S ajokillaan kolmanneksi.

Neljä muuta Ferraria, Italiasta, jotka oli lähetetty miljoonan dallarin kustannuksella tähän kilpailuun, jäi tiepuoleen.

"Kahden tunnin ajon jälkeen me tiesimme, että he eivät pärjää meille", sanoi 26-vuotias Kinnunen ensimmäisen suuren tehdasauton ajon jälkeen. Porches-autot johtivat koko matkan.

Voittaja-auton ajurit saivat palkkiokseen $18,800 ajettuaan keskimäärin 114.866 mailin tuntinopeudella, rikkoen entisen ennätyksen 107.388. Voittaja-auto taivalsi kaikkiaan 2.755.63 mailia.

Japani lisää sotalaitoksen määrärahoja

Tokio. — Japanin valtiovarainministeriö on saanut valmiiksi huhtikuun 1. päivänä alkavan budjettivuoden 1970 talousarvioluonnoksen.

Budjettiluonnoksessa on varattu sotilaallisiin tarkoituksiin suurin määräraha toisen maailmansodan jälkeen eli 569,558,000,000 jeniä, mikä on 17,7 prosenttia enemmän kuin kuluneena vuonna.

Budjettiluonnoksessa on määrärahoja varattu mm. 120 hyökkäysvaunun ja 30 laivan rakentamiseen.

Sotilashankinnoissa on varattu myös lentokoneiden ja ohjuksien hankkimiseen Japanin armeijalle. Armeijan henkilökuntakuluja on niin ikään lisätty luonnoksessa 17,2 prosentilla.

Thaimaan ja Suomen kauppa laajenemassa

Bangkok. — Suomi ja Thaimaa ovat sopineet keskinäisten kauppasuhteittensa laajentamisesta teollisuusministeri Väinö Leskisen ja Thaimaan talousministerin Bunchana Atthakorin välisissä neuvotteluissa Bangkokissa.

Leskinen, joka on parhaillaan Aasian maihin suuntautuvalla vierailumatkalla, ilmoitti ministeri Atthakorille, että Suomi on halukas ostamaan suoraan Thaimaalta sellaisia tuotteita, joita tähän mennessä on tuotu Suomeen lontoolaisten välittäjien kautta. Atthakor sanoi puolestaan, että Thaimaa on halukas lisäämään mm. kumin myyntiä Suomeen.

PELASTAVAA EVANKELIUMIA

julistetaan jatkuvasti

SIION RUKOUSHUONEELLA

328 East Hastings Street

Vancouver, B.C.

Sunnuntaisin kello 7 ja lauantaisin kello 7.30 illalla

Sanan julistajana toimii veli. T. KOIVISTO

Tervetuloa etsimään pelastusta!

BUDHALAISET TUKEVAT MY LAIN UHREJA

— Saigon. — Etelä-Vietnamin hallitusta vastustava budhalaisinstituutti An Quangin temppelissä ilmoitti tammik. 26 pnä palkanneensa amerikkalaisen asianajajan puolustamaan My Laissa maaliskuussa 1968 toimeenpantujen joukkomurhien uhrien ja niistä hengissä selviytyneiden etuja sekä vaatimaan Yhdysvaltojen hallitusta maksamaan vahingonkorvausta.

Tiedotteessa sanottiin, että budhalaisinstituutti on ryhtynyt tähän toimeen, koska "se ei luota täysin Saigonin hallituksen diplomaattisella ja hallinnollisella tasolla aloittamien toimien tehokkuuteen".

Edelleen ilmoitettiin, että budhalaiset vaativat Yhdysvaltojen hallitusta maksamaan vahingonkorvausta joukkomurhien uhreille ja omaisille.

Instituutti antoi tiedotteensa samanaikaisesti kun se julkaisi 94 nimeä käsittävän ensimmäisen luettelon My Lain joukkomurhien uhreista.

KARTTA "HARHAUTTI"

New York. — Muuan Vietnamissa äskettäin käynyt amerikkalainen lehtimies sanoi uskovansa, että amerikkalaiset joukot, joiden väitetään toimeenpanneen joukkomurhia My Lain kylässä maaliskuussa 1968, hyökkäsivät "erehdyksessä väärää paikkaa vastaan"

Hän sanoi, että tarkoitettu kohde, jossa kansallisen vapautusrintaman 48. paikallisen pataljoonan odotettiin tekevän voimakasta vastarintaa, oli amerikkalaisissa kartoissa My Lai I:ksi merkitty kylä.

Sen sijaan amerikkalaiset joukot tuhosivat viitisen kilometriä tarkoitetusta kohteesta sijaitsevan, kartassa My Lai 4:ksi merkityn kylän, jossa amerikkalaiset eivät olleet koskaan aiemmin joutuneet vaikeuksiin. Tämän kylän vietnamilainen nimi on Xom Lang.

Richard Hammer kirjoittaa aikakauslehti Lookin uusimmassa numerossa, että hän päätyi "väärjäämättömästi" tähän johtopäätökseen vietettyään muutamia päiviä tapahtumapaikalla ja haastateltuaan amerikkalaisia sotilaita ja upseereja sekä ainakin viittäkymmentä vietnamilaista. Hän sanoi uskovansa, että tämä traaginen erehdys johtui osittain Yhdysvaltojen armeijan kartanpiirtäjien Vietnamin alueen uudelleen kartoittamisesta (!.

Kreikan poliittiset vangit vapaiksi

Helsinki. — Kreikan poliittisten vankien vapauttamista ja keskitysleirien lopettamista vaaditaan Suomen rauhanpuolustajien keskustoimikunnan kannanotossa. Keskustoimikunta on myös päättänyt kääntyä Suomen Punaisen Ristin puoleen pyytääkseen sitä toimimaan Punaisen Ristin kansainvälisen valtuuskunnan lähettämiseksi tutustumaan Kreikan keskitysleireihin ja vankiloihin poliittisten vankien olojen parantamiseksi.

Rauhanpuolustajien keskustoimikunnan kannanotossa huomautetaan edelleen, että Kreikan sotilasdiktatuuri estää rauhan puolesta toimimisen omassa maassaan. Se lisää myös pelon ja jännityksen ilmapiiriä kansainvälisesti aiheuttaen siten levottomuutta koko Euroopassa.

Sydämellinen kiitokseni

tovereille

MÖKIN LÄMMITTÄJÄISISTÄ

joka oli järjestetty Finnish-haalilla tammikuun 25 pnä 1970.

VELI KENTALA

224 Secord St.

Thunder Bay "P", Ont.

Sävel-kuoron tilaisuuksia

Kuorolaisten järjestämä seurapelitilaisuus on helmikuun 12 pnä, alkaen tavalliseen aikaan kello 7.30. Palkinnoiksi yritämme saada lahjoituksia kuorolaisilta ja ystäviltä, jotka hyväntahtoisesti haluavat antaa apua josta kiitämme jo etukäteen.

Kuorolaisten järjestämät kabarettitanssit ovat 21 päivä helmik. Alkamisajasta, hinnoista, soitosta ym. seikoista lähemmin tuonnempana.

Maaliskuun 8 pnä on erikoinen merkkitapaus. Silloin on nimittäin Sävel-kuoron 25-vuotisjuhla. Komitea häärää ohjelman kanssa jo täyttä höyryä, joten uskomme tilaisuuden muodostuvan antoisaksi.

Pyydetään pitämään nämä tilaisuudet muistissa.

Muutama sana kuorolaisille ja kuoroon aikoville. Meillä on ensikesänä Suurjuhlat Torontossa kuten aina ennenkin, ja sinne tietenkin haluamme mennä suurella joukolla ja niin hyvin harjoitettuna kuin mahdollista. Mutta se vaatii jokaisen kuorolaisen omakohtaista uhrautuvaisuutta ja velvollisuuden tuntoa. Ja myös vuosijuhlaamme haluamme saada useita uusia lauluja valmiiksi, mutta sairaus on ollut syynä monen laulajan poissaoloon ja ehkä työsuhteetkin. Ohjelma ei valmistu jos aina on toiset puolet pois. Siis karistakaa vähän väsymystä ja saapukaa harjoituksiin, please.

— S.P.

MUISTILISTA

"5,500 kuin viheltämällä" -näytelmäharjoitukset Finnish-haalilla tiistaisin ja perjantaisin kello 7.30 ip.

Finnish haalin kirjasto avoinna keskiviikkoisin kello 7-8 illalla.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous on Finnish-haalilla sunnuntaina helmikuun 8 pnä, kello 2 ip. Tärkeiden vuosikokousasiain lisäksi kahvitarjoilu kotitekoisten leipien kera. Tervetuloa.

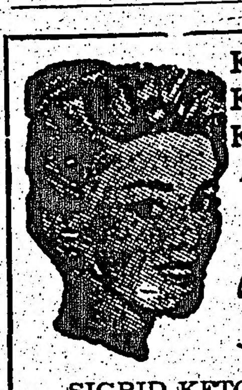

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Tri. H. Koljonen kuollut Suomessa

Eilen illalla hänen ystäviltään saamiemme tietojen mukaan Sudburyn alueella hyvin tunnettu ja laajoissa piireissä kunnioitettu tri H. Koljonen, joka alansa pioneerityötä tehtyään täällä, muutti toisen maailmansodan edellä takaisin Suomeen, kuoli tammikuun 12 pnä. Hän oli tietojemme mukaan 95 vuoden ikäinen.

Lääkäriammattinsa lisäksi tri Koljonen osallistui myös täkäläisten kansalaistemme kulttuuririentoihin antaen mm. vississä vaikeissa tilanteissa hyvin arvokasta apua ja tukea Vapaus-lehdelle.

Yleisemmin hänet tunnetaan kuitenkin vanhempien kansalaistemme keskuudessa monipuolisena ja vastuuntuntoisena lääkärinä, jonka oli toisinaan lähdettävä kovilla talvipakkasilla hevoskyydillä kymmenienkin mailien päähän antamaan apuaan, joko uusien tulokkaiden synnytyksen helpoittamiseksi tai sairastuneiden parantamiseksi. Useimmat täkäläiset toisen sukupolven suomalaiset ja lukemattomat muut ovat synnyttyään olleet luultavasti ensimmäiseksi tri Koljosen käsissä.

TILATKAA VAPAUS!

SUDBURYN UUTISIA

MOOTTORIKELKKA-AUTOKOLARIN UHRI KUOLI

Tammikuun 16 pnä auto- ja moottorikelkan kolarissa loukkaantunut 70-vuotias Louis Bergeron, Wahnapitaesta, kuoli viime keskiviikkona St. Joseph sairaalassa. Bergeron ajoi moottorikelkkaa tapaturman sattuessa Wahnapitaen sillalla No 17 maantiellä.

SUURI URAANIMYYNTI ELLIOT LAKELTA

Denison Mines Ltd., jonka suuret uraanikaivokset sijaitsevat Elliot Lakella, tiedoitti äskettäin suurimmalta uraanimyynnistään 13 vuoden ajalta. Tämän tiedonannon mukaan yhtiö on myynyt 33,500,000 paunaa U308 (uraani-konsentraattia) Tokio sähkövoimayhtiölle, Japaniin. Kauppahinta on $300,000,000. Uraanilähetykset suoritetaan 10 vuoden aikana, alkaen v. 1974.

SAASTUTUKSESTA SYYTE

Ontarion vesiresurssikomission on nostanut syytteen Eddy Forest Products Ltd:ä vastaan Spanish joen veden saastuttamisesta. Yhtiöllä on Ontarion yksi suurin massa- ja paperitehdas mainitun joen varrella Espanolassa. Se tuottaa päivittäin paperimassaa 550—600 tonnia. Syytöksestä voidaan langettaa korkeintaan $1,000 sakko.

ENSIMMÄISET ASUKKAAT

Sudburyn kaupungin uudistusalueen asuntoihin muutti viikon lopulla ensimmäiset asukkaat. Tapahtuman kunniaksi oli järjestetty juhlahetki ensimmäisen asunnon avaimen luovuttamisesta mr Romeo Brunelle. Avaimen antoi Sudburyn asuntohallinnon puheenjohtaja Bernie Barbeau.

Kaikkiaan tähän 127 asuntoyksikön alueelle muutti viikon lopulla 7 perhettä. Tämän $2,000,000 hintaisen suunnitelman puitteissa rakennetaan 2- 5-makuuhuonetta käsittäviä asuntoja, joiden vuokrat sidotaan kunkin perheen tuloihin.

PAKKANEN HELISTELEE

Pakkanen helistelee tuimasti Sudburyn seudulla. Tänä aamuna tiedoitettiin, että Sudburyn kaupungissa olivat mittarien elohopeat laskeneet 24:ään asteeseen alapuolelle nollan (F), mikä vastaa -31 C. Kun navakka pohjoistuuli puhalteli noin 20 mailin tuntinopeudella niin tuulen vaikutus- huomioonottaen kylmyys laskettiin 62 asteeksi F. (-51 C) Kaiken lisäksi saatiin maanantaina vuorokauden kuluessa noin 2.2 tuumaa lunta.

Säätietojen mukaan keskiviikonvastaisena yönä tulee olemaan noin 30 astetta alapuolella nollan F.

MURMELI "LUPASI"

Murmeli-herra (Groundhog eli oikeammin Woodchuck) ennustaa ainakin Sudburyn seudun asukkaille aikaista kevättä.

Vanhan kansantarun mukaan groundhog tulee helmikuun 2 pnä ylös maakuopastaan tarkastelemaan tilannetta. Jos silloin on aurinkoinen päivä niin, että murmeliherra näkee oman varjonsa, silloin se painuu takaisin kuoppaansa, sillä talvi jatkuu tässä tapauksessa vielä 6 viikkoa.

Emme luonnollisestikaan tiedä, mitä tapahtui suuren maamme muilla seuduilla, mutta Sudburyn alueella ei groundhog varmaan nähnyt eilen omaa varjoaan. Saa sitten nähdä tuleeko aikainen kevät, vai onko se sittenkin vain satua?

VEROJEN KOHOAMINEN MAHDOLLISTA — FABBRO

Viikon lopulla antamansa lausunnon mukaan pormestari Joe Fabbro odottaa sudburylaisten verojen kohoamista tänä vuonna, ellei kaupunki saa maakuntahallitukselta lisää kaivosveropalautuksia.

Kontrollilautakunnan on vaikea saada tänä vuonna budjettia tasapainoon painamalla käsiään syvemmälle veronmaksajien taskuun, sanoi mr Fabbro selittäen, että hän on kääntynyt asian johdosta maakuntahallituksen kunnallisasiain apulaisministeri Bill Palmerin puoleen.

VERORÄSTISTÄ SUUREMPI SAKKO

Kaupungin valtuusto hyväksyi viime viikolla uuden sivulain, joka määrittelee korkeammat sakot verorästeistä. Kaikista uusista, maksamatta jäävistä veroista peritään 1 prosentin korko kuukaudessa. Aikaisempi rangaistus oli puoli prosenttia.

Yksi prosentti kuukaudessa on sama kuin 12 prosenttia vuodessa.

Finnish haalin talviohjelma

Loppiaisena tammikuun 6 pnä Finnish haalilla pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan sekä näyttämön ja kuoron edustajain yhteisessä kokouksessa hyväksyttiin käydyn keskustelun perusteella talvi- ja kevätkautena järjestettäväksi erinäisiä tilaisuuksia seuraavasti:

Helmikuussa:
8 pnä osaston kokous.
12 pnä bingotilaisuus, järjestää Sävel-kuoro.
15 pnä filmitilaisuus.
22 pnä Näytelmä "5,500 kuin viheltämällä."
21 pnä kabaretti, järjestää Sävel-kuoro.

Maaliskuussa:
8 pnä kevätkonsertti, järjestää Sävel kuoro.
12 pnä Bingo, järjestää näyttämö
15 pnä osaston päivälliset.
29 pnä "Suutarin tyttären pihalla" -näytelmä.

Huhtikuussa:
9 pnä Bingo, järjestää Alerts.
5 ja 12 pnä Erikoisfilmitilaisuus.
18 pnä Kevätkarnevaalit.
30 pnä Bingo äitienpäivän hyväksi

Toukokuussa:
10 Äitienpäivä.

Abraham Hagglund kuoli torstaina

Markstayssa nelisenkymmentä vuotta asunut metsätyömies Abraham Hagglund kuoli torstaina, tammikuun 29 pnä Sudburyn Memorial sairaalassa, 65 vuoden ikäisenä.

Hän oli syntynyt Suomessa ja tuli Canadaan vuonna 1923 asettuen asumaan Markstayhin. Hänellä ei tiettävästi ollut sukulaisia Canadassa.

Hautaus toimitettiin Jackson & Barnard hautaantoimistosta lauantaina, tammikuun 31 pnä Park Lawn hautausmaalla.

Que suunnitellaan arpajaisten pitoa

(Jatkoa sivulta 1)

Hän sanoi että suurin osa näistä tilaisuuksista saatavista varoista käytetään nuorison ja hallituksen urheiluohjelmien rahoittamiseksi. Näitä arpajaisia ei mainosteta lainopillisten pulmien vuoksi Quebecin rajojen ulkopuolella.

Liberaalipuolueen uusi johtaja Robert Bourassa sanoi suhtautuvansa viileästi näihin arpajaissuunnitelmiin väittäen, että arpajaisista ei saada koskaan odotettua määrää tuloja. Toisaalta arpajaiset kehittävät harhatoiveita köyhien ihmisten keskuudessa joilla ei ole varaa rahojensa käyttämiseksi arpajaisissa.

NDPn johto keskustelee ohjelmakiistan ongelmista

(Jatkoa sivulta 1)

pidettävälle NDP:n edustajakokoukselle, missä valitaan myös uusi kansallinen johtaja.

Kuten Winnipegin edustajakokouksessakin, puolueen kansallinen neuvosto hylkäsi nyt Quebecin erikoisaseman (muihin maakuntiin verraten) tunnustamisen, rajoittuen vain kaksikielisyyden näkemiseen.

Torontan kokouksessa esitettiin vaatimus, että vanhuudeneläkeläisille olisi varattava vapaat junaliput, ja että liittohallituksen pitäisi antaa taloudellisesti enemmän tukea koulumaksujen suorittamiseksi, mikä auttaisi tiukassa talousasemassa olevia kunnallishallintoja.

Nyt muodostetun komitean tehtävänä on tutkia myös yritysdemokratian kehittämiskysymystä niin, että työläiset saisivat suuremman sananvallan laitoksista, minkä palveluksessa he ovat.

Tshekkoslovakiassa muutoksia kom-puolueen johdossa

Praha. — Tshekkoslovakian johdossa viikko sitten keskiviikkona tapahtuneet muutokset, jotka vahvistettiin maan kommunistisen puolueen keskuskomitean kokouksessa, koskivat hallituksen lisäksi puolueen johtoa. Puolueen 11-jäseniseen puhemiehistöön valittiin Prahan puoluesihteeri Antonin Kapek, tshekkien osavaltion uusi pääministeri Josef Korcak sekä Slovakian kommunistisen puolueen johtoon suositeltu Josef Lenart.

Samalla keskuskomitea hyväksyi Alexander Dubcekin eron keskuskomiteasta, Stefan Sadovskyn ero puolueen sihteeristöstä ja Slovakian kommunistisen puolueen ensimmäisen sihteerin paikalta vahvistettiin. Tämä merkitsi samalla Sadovskyn eroa puolueen puhemiehistöstä. Toinen puhemiehistöstä eronnut oli ammattiliittojen neuvoston puheenjohtaja Karel Palocek. Hänen tilalleen ammattiliittojen neuvostoon on suositeltu Jan Pilleriä, joka on niin ikään jo vanhastaan keskuskomitean puhemiehistön jäsen. Kolmantena menetti paikkansa puolueen puhemiehistössä myös pääministerin tehtävänsä luovuttanut Oldrich Cernik, joka jäi uuteen hallitukseen tekniikka- ja sijoitusministerinä.

Lumivyöry Persiassa surmasi 36

Teheran. — Kolmekymmentäkuusi ihmistä sai surmansa ja sadat muut juuttuivat lumeen pakkasessa, kun mahtavat lumivyöryt tukkivat erään Teheranista Kaspianmeren rannalle johtavan vuoristotien, ilmoitettiin Iranin pääkaupungissa viime torstaina.

Lumivyöryonnettomuudet sattuivat noin 100 km Teheranista luoteeseen ja aiheuttivat yli 20 linja-auton ja henkilöauton syöksymisen rotkoihin.

Ilma- ja maapelastusryhmiä maansiirtokonein ja helikopterein kiirehti onnettomuuspaikalle. Ainakin 250 on pelastettu, mutta yli 100 on edelleen vaarassa.

Armeijan helikopterit ovat pudottaneet elintarvikkeita, vaatteita ja huopia lumeen juuttuneille matkailijoille.

PUOLASSA KAHDEN METRIN KINOKSIA

Varsova. — Lumimyrskyn aiheuttamat kahden metrin korkuiset lumikinokset aiheuttivat torstaina liikennevaikeuksia monin paikoin Puolassa, ilmoitti Puolan virallinen uutistoimisto PAP.

Yli 1,500 kiloetriä maanteitä oli tukossa, ja liki 1.500 bussivuoroa jouduttiin peruuttamaan. Eräät junat saapuivat Varsovaan kuusikin tuntia myöhästyneinä.

"Kuuturismi" maksoi USAlle 80 miljardia

Washington — Yhdysvaltain avaruusohjelma ihmisen lähettämiseksi Kuuhun maksoi 19,4 miljardia dollaria, ilmoitti Yhdysvaltain ilmailu- ja avaruushallituksen apulaisjohtaja Thomas Paine sunnuntaina, tammikuun 25 pnä. Aiemmin on arvioitu, että ihmisen lähettäminen Kuuhun olisi tullut maksamaan jopa 40 miljardia dollaria.

Ohjelman kallein osa oli valtavien rakettimoottorien ja kantorakettien rakentaminen. Tämä maksoi 6,8 miljardia dollaria.

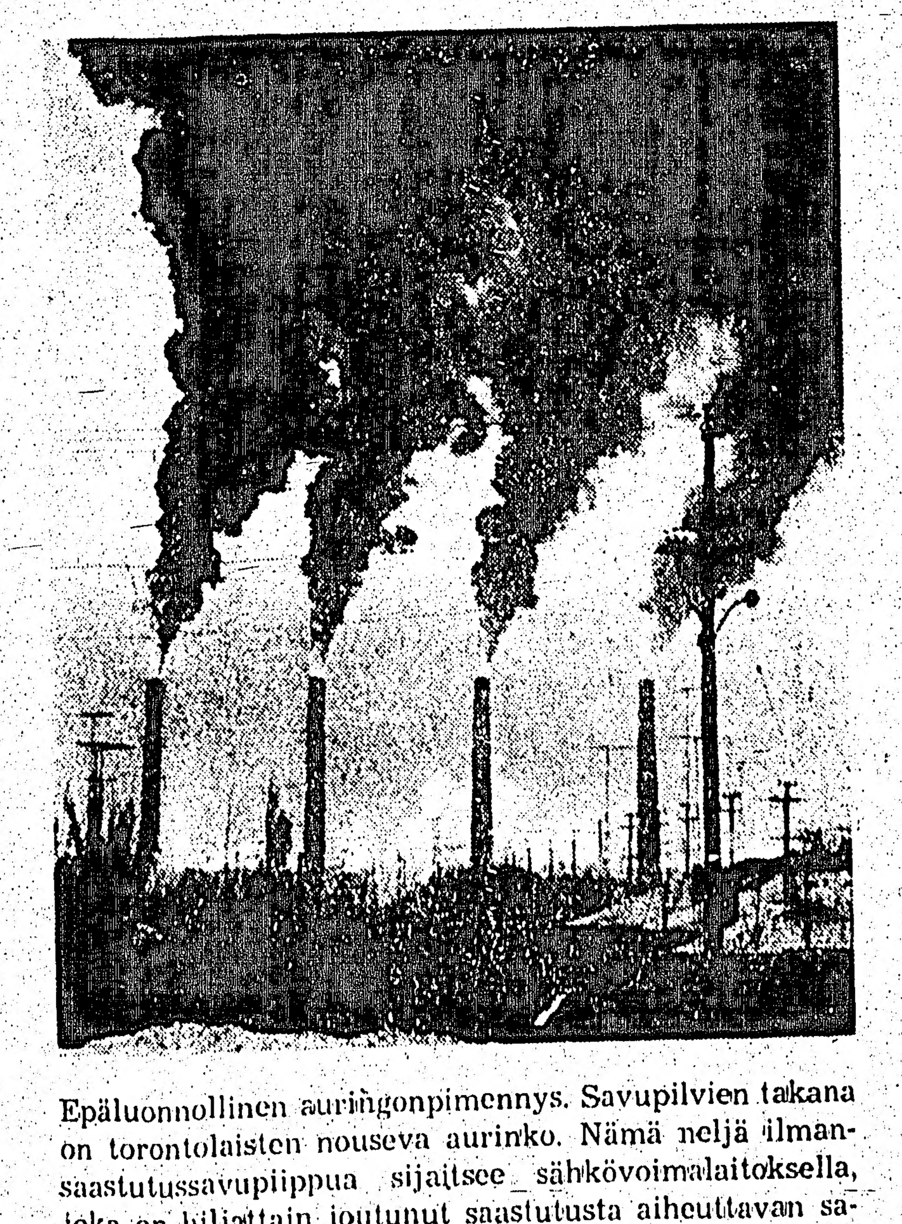

Epäluonnollinen auringonpimennys. Savupilvien takana on torontolaisten nouseva aurinko. Nämä neljä ilmansaastutussavupiippua sijaitsee sähkövoimalaitoksella, joka on hiljattain joutunut saastutusta aiheuttavan savunsa vuoksi ankarien moitteiden kohteeksi.

Aeroflotille uusia ilmajättiläisiä

Moskova — Aeroflotin lentäjät lentävät vuoden aikana suunnilleen yhtä pitkän matkan kuin on maasta aurinkoon — 150 milj. kilometriä. Neuvostoliiton lentolinjojen pituus on yli 500,000 km ja ne yhdistävät 3,500 kaupunkia.

Aeroflotin olemassaolon aikana sen palveluksia on käyttänyt hyväkseen yli 400,000,000 ihmistä. 59 maasta on suora lentoyhteys Moskovaan ja kansainvälisten lentolinjojen pituus on yli 100,000 km, kertoi Neuvostoliiton siviili-ilmailuministeri Jevgeni Loginov lehdistölle.

Kansainvälisiä lentolinjoja ei lähivuosina kehitetä ainoastaan uusia linjoja avaamalla, vaan ennen kaikkea kuljetusten määrä nyt liikennöivillä linjoilla kasvaa. Kehitys vie kohti suuria 300—500-paikkaisia kuljetusjättiläisiä.

Kansainvälisille lentolinjoille ilmestyvät piakkoin Aeroflotin uudet lentokoneet IL-62, TU-134, TU-134 ja ääntä nopeampi TU-144, kertoi ministeri Loginov.

Pravda arvosteli Brandtin puhetta

Moskova. — Kun lukee Brandtin pitämän puheen tarkasti, niin tahtomattaan siitä saa mielikuvan, että puhujan pääasialliset väitteet ja todisteet törmäilevät koko ajan toinen toisiinsa ja paukahtelevat puhki loogisten siteiden virheellisyyden vuoksi, kirjoittaa Georgi Ratiani Pravdan kansainvälisessä katsauksessa tammik. 25 pnä.

Toisaalta Brandt kärjistää kaikkia todisteita, jotka osoittavat sellaisen kahden erillisen valtion olemassaoloa, joiden suhteet voivat rakentua vain kansainvälisen oikeuden säännösten perustalle, mikäli nämä valtiot haluavat elää rauhanomaista rinnakkaineloa, mutta toisaalta Brandt kieltää tämän perustan.

Länsi-Saksan hallitus sanoo haluavansa solmia väkivallan käytön kieltävät sopimukset Euroopan sosialististen valtioiden kanssa mukaan lukien myös DDR:n.

Mutta on päivänselvää, että kansainvälisen oikeuden kannalta tehokas väkivallan käytön kieltävä sopimus voidaan solmia vain sellaisten maiden välillä, jotka tunnustaisivat kansainvälisen oikeuden säännösten mukaisesti.

Bonnin on tehtävä selväksi itselleen, että Eurooppaa arvostellaan Länsi-Saksan politiikkaa sen mukaan, miten sen hallitus suhtautuu maamme status quohon, miten valmis se on tunnustamaan DDR:n ja muiden Euroopan maiden rajat, kirjoittaa Ratiani.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

USA:lla koko vastuu Pariisin umpikujasta

Pariisi. — Pariisin Vietnam-neuvottelujen 51. täysistunto pidettiin viime torstaina. Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen johtaja Nguyen Thi Binh tähdensi puheenvuorossaan Yhdysvaltain vastuuta siitä, ettei neuvotteluissa olla edistytty.

— Nixonin vaalipuheissa annetuista lupauksista huolimatta on Etelä-Vietnamissa yhä 470,000 amerikkalaista ja 69,000 Yhdysvaltain liittolaismaiden sotilasta. Yhdysvallat käyttää Thieu—Ky-Khiemin hallitusta aseenaan sodan vietnamilaistamispolitiikan toteuttamiseksi ja luodakseen esteitä Vietnamin kysymyksen rauhanomaisen ratkaisemisen tielle, sanoi Nguyen Thi Binh.

Jatkaessaan vietnamilaistamispolitiikkaa sekä neuvotteluja "voima-asemista" käsin Yhdysvallat on voimistanut vainoja ja tehnyt entistä enemmän raakoja rikoksia Etelä-Vietnamissa. Maailmassa ollaan yhä vielä Song Myn tapahtumain vaikutuksen alaisina. Samanaikaisesti on kantautunut tietoja uusista amerikkalaisten ja saigonilaisten joukkojen suorittamista rikoksista.

Yhdysvallat ja Saigonin hallitus suorittivat 8 jalkaväkipataljoonan avulla 11—16. marraskuuta "rauhoittamistoimenpiteitä" Ouang Namin maakunnan 17 yhteisössä. Ensimmäisten tietojen mukaan surmattiin pelkästään 11—12. marraskuuta 5 kylässä 700 siviiliä, poltettiin yli 1,000 taloa, tuhottiin tuhansia hehtaareja peltoja ja tuhansia päitä karjaa sekä ryöstettiin paikalliselle väestölle kuuluvaa omaisuutta. Lisäksi vangittiin tuhansia ihmisiä, sanoi Nguyen Thi Binh.

Comecon-rupla

Moskova. — Kahdeksan Itä-Euroopan talousyhteisön Comeconin maata perustavat talousalueelleen uuden yhteisen valuutan ja muuttavat omia valuuttojaan siten, että ne ovat täysin vaihtokelpoisia sosialististen maiden välisessä kaupassa, ilmoitettiin Moskovassa virallisesti.

Comecon-maat perustavat uuden "kollektiivisen sosialistisen" valuutan, ruplan, joka on vaihtokelpoinen jäsenmaiden valuuttojen kanssa ja uudelleenjärjestelyn jälkeen kuuluu vaihtokelpoinen muiden jäsenmaiden valuuttojen kanssa.

Comeconin jäsenmaat ovat Neuvostoliitto, Puola, Tshekkoslovakia, Itä-Saksa, Unkari, Romania, Bulgaria ja Mongolia.

Vienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisiin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Täten ilmoitamme kaikille tilaajille, että 12 numeroisen
PUNALIPUN TILAUSHINTA
on nyt
1 vuosikerta $1.80
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

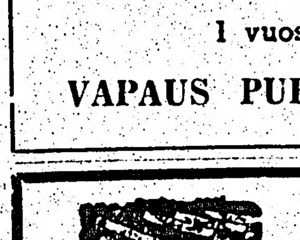

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

VAIVAAKO TEITÄ
Korkea verenpaine, reuma sairaudet, käsien jäykkyys, pitkäaikainen päänsärky, unettomuus? Kokeilkaa tieteellisesti tutkittua MAGNEETTIRENGASTA. Se auttaa.
Lääketiede on suorittanut perusteellisia tutkimuksia Japanissa, Englannissa, Amerikassa, Neuvostoliitossa ja muissa maissa. Tilatkaa jo tänään, tyylikkäästi muotoiltu, tieteellisesti tutkittu kullan värinen magneetti rengas. Niitä on miehille ja naisille — pieni, keskikoko ja suuri. Hinta vain $10.95 kpl. Ontarion asukkaat lisätkää 5% myyntivero — 55 senttiä.
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

'CLEAN SWEEP' MYYNTI
(NIIN KAUAN KUN RIITTÄÄ)
"MOTO SKI" moottorikelkkoja
Käytettyjä ja koeajossa käytettyjä
"SNOW BLOWERS"
Poistaa lumen ja puhaltaa sen kauaksi
UNIROYAL CENTRES
111 Elm Street West Sudbury

"TASKUKALENTERI 1970"
128 SIVUA HINTA $1.00 (Sisältyen vero)
SISÄLTÖLUETTELO:
Kalenteriosasto, käsittäen nimipäivät, merkkipäivät ja muistiinpanosivut
Medicare
Liittovaltio maksaa toisen puolen. Ontariossa maan kallein medicare. Mitä medicare antaa ja mitä se ei anna. Vertailu muiden maakuntien medicareen.
Metristen mittojen vertailu
Työttömyysvakuutuksen ehdot ja edut
Työttömyysvakuutuksen anominen. Saantiehdot. Vakuutusmaksujen periminen. Työttömyysvakuutuksen etuisuudet. Työttömyysvakuutuksen eväys. Kausivakuutus. Tärkeätä.
Suomen edustus Canadassa
Suurlähetystö
Konsulit ja varakonsulit
Lämpömittarit
Lämpömittarien vertailu
Maailman suurimmat kaupungit
Canadan suurimmat kaupungit
Canadan juhlapäiviä
Ongelmana huumausaineiden väärinkäyttö
Sydämen toiminta
Hankkikaa itsellenne tämä käytännöllinen taskukirja "TASKUKALENTERI 1970". Siinä on paljon käytännöllisiä ja hyödyllisiä tietoja jokaiselle. Taskukalenterin tilauksista jotka käsittää 5 kpl. tai enemmän myönnetään 15% palkkio, Kirjakaupoille ja jälleenmyyjille erikoisalennus. Taskukalenteri on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO